

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ
DİLEKÇE İLE İNSAN HAKLARINI
İNCELEME KARMA ALT
KOMİSYONU

15.03.2017 Tarihli Karma Alt Komisyon Toplantı Tutanağı

15 Mart 2017 Çarşamba
BİRİNCİ OTURUM
Açılma Saati: 11.11
BAŞKAN: İsmail BİLEN (Manisa)

●

BAŞKAN – Değerli milletvekilleri, kamu denetçileri, kamu kurum ve kuruluşlarımızın değerli temsilcileri, basın mensupları ile kıymetli katılımcılar; hepinize hoş geldiniz diyorum, hayırlı sabahlar diliyorum.

Toplantı yeter sayımız vardır.

Karma Komisyonun 15 Şubat 2017 tarihinde yaptığı toplantısında aldığı karar gereğince kurulan Karma Alt Komisyonun 3'üncü toplantısını açıyorum.

Karma Alt Komisyon olarak Kamu Denetçiliği Kurumunun 2016 Yıllık Raporu'nu değerlendirmek üzere çalışmalarımıza devam edeceğiz. Alt Komisyonumuzun 1 Mart tarihinde yaptığı toplantıda aldığı karar gereği, bugün Kamu Denetçiliği Kurumu 2016 Yıllık Raporu kapsamında kurumun bilgi ve belge taleplerine olumlu yaklaşmayan, kurum tavsiye kararlarına uymayan bazı kurum ve kuruluşları dinleyeceğiz.

Değerli katılımcılar, görüşmelerimizin bu aşaması Karma Alt Komisyonunda teamül hâlini almaya başlamış bir görüşme usulüdür. Bu görüşmelerde amacımız kurumun karar vermesinde büyük önemi olan bilgi ve belge temininin önündeki engellerin kaldırılmasını sağlamak suretiyle, idarelerin Kamu Denetçiliği Kurumuyla etkin iş birliği yapmalarını temin etmek ve kurumların Kamu Denetçiliği Kurumu tavsiye kararlarına uymama gerekçelerini değerlendirerek çözüm önerileri geliştirmektir.

Kamu Denetçiliği Kurumu ile bakanlık ve kurum temsilcileri buradalar. Tutanaklara geçmesi için tüm katılımcıların söz aldıklarında kendilerini takdim etmelerini özellikle rica ediyorum.

Kamu Denetçiliği Kurumunun bilgi ve belge temininde güçlük yaşadığı ve tavsiye kararlarına uymayan bazı idarelerin dinlenmesine geçeceğiz. Kamu Denetçiliği Kurumu 2016 Yıllık Raporu'nda Yükseköğretim Kurulunun, kurumun bilgi ve belge edinme taleplerine olumlu yaklaşmadığı belirtilmişti. Şimdi konuyla ilgili Kamu Denetçisi Arif Dülger Bey'e söz veriyorum.

Buyurun.

KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Sayın Komisyonunun değerli milletvekilleri, sayın üyelerim, kamu idarelerinin saygıdeğer temsilcileri ve Kamu Denetçiliği Kurumunun sayın denetçileri, uzmanları ve diğer personeli; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Malumları olduğu üzere, geçen haftaki toplantımızda 2016 yılında başvuruların incelenmesi aşamasında idarelerin bilgi belge taleplerimize veya kararlarımıza karşı olumsuz yaklaşımlarına değinmiştik. İdareler ile vatandaş arasında köprü görevi gören kurumumuzun başvuruları kısa sürede ve etkin bir şekilde inceleyip çözümleyebilmek için kamu kurum ve kuruluşlarının talep edilen bilgi ve belgeleri zamanında, bizim ilgili mevzuatımız gereği otuz gün içinde ve gerektiği gibi göndermesi yani açıklayıcı bilgileri mücehhez olması, ayrıca, kurumların iş birliğine açık bir yaklaşım içerisinde olması çok elzemdir diye düşünüyoruz.

YÖK Başkanlığıyla yapılan yazışmalar incelendiğinde, meselenin üç noktada toplandığı görülmektedir: Bilgi ve belge taleplerine ya otuz gün içinde cevap verilmediği veya geç cevap verildiği, bilgi ve belgelerin eksik gönderildiği, YÖK'ün konuyla ilgili kendi değerlendirme ve görüşlerinin

yerine çeşitli kurumlardan, örneğin Maliye Bakanlığında aldığı cevapları kurumumuza iletmekle yetindiği görülmektedir. Bilgi ve belge talep yazılarımıza örnek vermek gerekirse, 29/12/2015, 22/3/2016, 14/3/2016, yine 14/3/2016, 22/3/2016, 1/7/2016 ve 24/8/2016 tarihli bilgi ve belge istemli yazılarımıza ya tekitli ya çok gecikmeli olarak cevap verdiği görülmektedir. Bunlar dosyalarımızda ve raporlarımızda mevcuttur Sayın Başkanım.

Ben konuyu çok uzatmak istemediğim için önerimizi belirtmekle iktifa edeceğim. Burada tabii ki kurumlar arası diyalog önemlidir. Vatandaşlarımızın sorunlarının kısa sürede çözülebilmesi için ilgili kurumlardan zamanında ve doyurucu cevaplar gelmesini beklemekteyiz. Kamu Denetçiliği Kurumu olarak sorunlara diyalogla çözüm odaklı bir yaklaşımı benimsiyoruz. YÖK Başkanlığıyla yapacağımız görüşme ve iş birliğiyle oluşturabileceğimiz irtibat noktasıyla hem diyalog kapısını açık tutabilir hem de sorunlara daha kalıcı ve kesin çözümler bulabiliriz diye düşünüyoruz. Bu açıdan, YÖK bünyesinde dosyalarla ilgili süreçlerin takibi ve Kamu Denetçiliği Kurumuyla iletişimi sağlamak amacıyla üst düzey bir yetkili veya sorumlu personelin, birimin belirlenmesinin faydalı olacağını öneri olarak sunuyoruz.

Sayın Başkanım, konuyla ilgili bu kadar...

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

YÖK’ü temsilen kim var, YÖK temsilcisi burada mı?

YÖK UZMAN YARDIMCISI ALİ DOĞAN – Evet, var.

BAŞKAN – Nedir göreviniz?

YÖK UZMAN YARDIMCISI ALİ DOĞAN – Yükseköğretim Kurulu uzmanıyım.

BAŞKAN – Başka yetkili var mı?

YÖK HUKUK MÜŞAVİRİ SUAT UYAR – Hukuk Müşavirliğinden Suat Uyar.

BAŞKAN – Peki arkadaşlar, yetkili birini göndersinler.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Sayın Başkanım, yetki aşımı var mı arkadaşlarda acaba, rütbeleri mi yetersiz?

BAŞKAN – Yetersiz; uzman yardımcısı, hukuk müşaviri. Yani, diyalog kurabilmek adına, nedir sıkıntı...

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – YÖK aslında prensipli davranır bu konularda ama arkadaşlar, size bir açıklama yaptılar mı sizi gönderirken? Size böyle bir tebliğ geldi mi “Şu, şu görevlerde olanlar gelsin.” diye arkadaşlar?

YÖK HUKUK MÜŞAVİRİ SUAT UYAR – Geldi Hocam.

BAŞKAN – Yani, mevzuatta değişiklik mi talep ediliyor, bunu yetkili birinden öğrenmemiz lazım Ruhi Beyciğim. Arkadaşlarımız sadece hangi gerekçeyle bilgi vermediklerini... Arkadaşlarımızın katılmasını engelleyen bir husus yok ancak irtibat kurmakta, diyalog kurmakta Kamu Denetçiliğiyle aralarındaki ihtilafı giderecek, çözüm üretecek bir yetkili...

KAMU DENETÇİSİ ARİF DÜLGER – Bizim asıl sorunumuz muhatap olmaktır Sayın Başkanım.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Bu muhataplık yetmez mi size?

KAMU DENETÇİSİ ARİF DÜLGER – Yok, ben onu değerlendiremem tabii, Başkanımız değerlendirir de kurum olarak gerçekten YÖK’le irtibatla sıkıntılarımız var. Biz bunun çözülmesini arzu ediyoruz iyi niyetlerle.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – YÖK Ombudsmanlık Kurumunu kale almadığı gibi Meclisi de kale almamış.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Ben aynı fikirde değilim ya. YÖK önemli bir kurum ve önemli hizmetler yapıyor.

BAŞKAN – Amenna ama işte diyalog kurmakta biraz...

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Çok önem arz ettikleri için böyle yapıyorlar zaten, kendilerini çok önemli görüyorlar.

BAŞKAN – Evet, toplantımız yarın da devam edecek arkadaşlar. Sizin katılmanızda bir mahzur yok, bilgi takviyesi yapabilirsiniz ancak diyalog kurmak ya da mevzuattaki değişiklik talepleri varsa bunları görüşebilmemiz adına yetkili bir arkadaşın olmasında yarar var.

Şimdi de Kamu Denetçiliği Kurumunun 2016 Yıllık Raporu kapsamında kurumun tavsiye kararına uymayan bazı idarelerin görüşmelerine devam ediyoruz demiştik. Şimdi de kamu denetçisi Hüseyin Yürük'e söz veriyorum.

Buyurun.

KAMU DENETÇİSİ HÜSEYİN YÜRÜK – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim, sayın hazırım; hepimizi muhabbetle selamlıyorum. Ben de bu anlamdaki dosyamızı kısaca arz etmek istiyorum.

Kurumumuza Tekirdağ vilayetinden gizli bir başvuru yapılmıştır. Tekirdağ ili Süleymanpaşa ilçesinde oturan kişi silah ruhsatının yenilenmesi sırasında silah ruhsatı verme işleminin durdurulduğunu ve silahının emanete alındığını, dolayısıyla can emniyeti bakımından silahının, silah ruhsatının kendisine verilmesini talep etmektedir. Konu üzerine esasa girdiğimizde, ilgili idareden gelen cevapta Tekirdağ 3. Asli Ceza Mahkemesi tarafından imar kirliliğine neden olmaktan, yargılama sürecinin devam ettiği, bundan dolayı silah ruhsatının yenileme sürecinin durdurulduğu ve silahın emanete alındığı belirtilmektedir.

Kurumumuzun görüşü uzun olmakla birlikte, esasen Anayasa'nın 38'inci maddesindeki masumiyet karinesine dayanmaktadır. Malum olduğu üzere, suçsuzluk karinesi, "Suçluluğu hükmen sabit oluncaya kadar kimse suçlu sayılamaz. 'Suçsuzluk karinesi' ya da 'masumiyet karinesi' olarak anılan bu ilkeye göre, bir suçtan dolayı kovuşturulan kişinin suçluluğu mahkeme kararıyla sabit olmadıkça suçlu sayılması ve suçlu gibi muamele görmesi imkân dâhilinde değildir." kararından, ilkesinden, hükmünden yola çıkarak Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'nden ve oradaki bazı kararlardan yola çıkarak kurumumuz Başbakanlığa, İçişleri Bakanlığına, Tekirdağ Valiliğine ve Süleymanpaşa İlçe Emniyet Müdürlüğüne bir tavsiye kararı göndermiştir. Bu karar uygulanmadığı için bu konuyu biz sizlere arz etmiş olduk Sayın Başkan.

BAŞKAN – İçişleri Bakanlığından kimler var arkadaşlar?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI ERKAN YÜCESAN – Efendim, mevcut, şu anki, hâlen yürürlükte olan mevzuatımız bu kararı uygulamamıza imkân tanımıyor ama bu mevzuatı değiştirme yönünde çalışmalarımız var. Bu konunun da içinde olduğu kapsamlı bir yönetmelik değişikliği şu an Bakanlıkta bekliyor, yürürlük işlemleri sürüyor. Bu yeni taslağımıza göre, taksirli suçlar hariç, bir yıldan fazla ceza gerektiren suçlardan dolayı yargılanması devam eden kişilere silah taşıma ve bulundurma ruhsatı verilebilecek. Bunun yanında, ateşli silahla suç işleyenler, ruhsatlı silahıyla suç işleyenler veya silahın muhafazasındaki ihmal ve kusur neticesinde başkaları tarafından bir suç işlenmesine veya intihar ya da intihara teşebbüs edilmesine neden olanlar ile zimmet, irtikâp, rüşvet, hırsızlık gibi suçlardan dolayı ilk derece mahkemesinde beraat kararı alanlara silah ruhsatı verilebilecek. Bu konuda çalışmalarımız devam ediyor. İnşallah yürürlük işlemleri sonucunda mevzuat geçerli hâle gelir ama bununla beraber başka yönetmelik değişiklikleri olduğu için biraz o yüzden dolayı bir gecikme oldu.

BAŞKAN – Affedersiniz, kanun mu "mevzuat" dediğiniz?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI ERKAN YÜCESAN – Yönetmelik efendim.

BAŞKAN – Yönetmelik kanunlara aykırı olamaz, hukuk kuralları bunu söyler. Dolayısıyla, masumiyet karinesi de esas alındığında, Anayasa'nın da amir hükmüdür, buna riayet etmeniz gerekir. Yönetmelik bir günde değişebilir. Tavsiye kararı geldikten sonra bu hususta bir hassasiyet gösterilmesi gerekirdi. Yönetmelik Sayın Bakanın imzasıyla açıklanmıyor mu?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI ERKAN YÜCESAN – Bakanlar Kurulu yönetmeliği efendim.

BAŞKAN – Bakanlar Kurulu mu?

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI ERKAN YÜCESAN – Evet efendim.

BAŞKAN – Bazı bakanların yönetmelikleri kendileri çıkardığı yönünde sanki bilgi sahibiyim.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI ERKAN YÜCESAN – Bakanlar Kurulu yetkili Sayın Başkanım.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Sayın Başkanım, müsaade eder misiniz?

BAŞKAN – Bir kişi daha varmış.

Buyurun.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Şimdi, aslında Türkiye’de sorun olan temel konulardan biri bu. Sadece vatandaşın biri müracaat etmiş. Hakkında cumhuriyet savcısı soruşturma açsın, ne olursa olsun, hangi konu olursa olsun hemen engelleniyor vatandaş yani silah ruhsatı verilmiyor ya da mevcut olan silah ruhsatının süresi bittiyse bir daha yenilenmiyor. Burada ciddi bir mağduriyet ve sıkıntı var ama dediğiniz doğru, bu yönetmeliğin bir şekilde değişmesi lazım fakat her soruşturma ile ilgili de yani biz bunu kaldırırsak mesela terörle ilgili bir soruşturması varsa buna da silah ruhsatı verilmesi doğru değil. İşte, bu şeyi sınıflandırmak lazım ve ivedi bir şekilde sınıflandırmak lazım. Bize de çok fazla müracaat geliyor vatandaşlardan, özellikle muhtarlardan. Muhtarlar görevleriyle ilgili birçok soruşturma geçiriyorlar yani “Evrakı verdin, vermedin, evrakı imzaladın, imzalamadın.”, cumhuriyet savcılarını her olayda hemen soruşturma açıyor ve silah ruhsatlarıyla ilgili sıkıntı yaşıyorlar, her gün Meclisin kapısına geliyorlar. İvedi bir şekilde bu yönetmeliğin değiştirilmesi gerekiyor.

KAMU DENETÇİSİ HÜSEYİN YÜRÜK – Sayın milletvekilim, bize başka başvurular da var, tek mağdur bu kişi değil, ben örnek seçtim.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Evet, çok fazla, özellikle muhtarlardan çok sıkıntı var.

BAŞKAN – Başbakanlıktan gelen var mı bu hususta?

BAŞBAKANLIK KANUNLAR VE KARARLAR GENEL MÜDÜRÜ DAVUT KARATAŞ – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, Kamu Denetçiliği Kurumunun sayın denetçileri ve kamu kurumu temsilcilerine saygılarımı sunuyorum.

Şimdi, bu yönetmelik, efendim Ateşli Silahlar Kanunu uyarınca ve kanunun ilgili maddesinde Bakanlar Kuruluna yetki verilmesi hasebiyle Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulmuş. Bu, tabii, ateşli silahlar ve bıçaklar ve diğer aletlerle ilgili konu hayatın her alanını ilgilendirdiği için kanun koyucu bu yetkiyi Bakanlar Kuruluna vermiş. Mahiyeti itibarıyla da Bakanlar Kurulunda olması uygun görünüyor. Bu bahsettiğimiz yönetmelik hükmü 1999 yılında Adalet Bakanlığının ve diğer bütün kamu idarelerinin mutabakatıyla yönetmeliğe eklenmiş, o güne kadar bunlarla ilgili bir düzenleme yoktu. Bu yönetmelik hükmünde, bu Ateşli Silahlar Kanunu’ndaki suçlardan hakkında kovuşturma başlatılanların da kesin olarak mahkeme kararı sonuçlanıncaya kadar ruhsatlarının askıya alınmasını

öngörüyor yani bir kaldırma söz konusu değil, askıya alma söz konusu. Bununla ilgili olarak tabii 1999 yılından bugüne kadar çok sayıda dava açılmış. Bunlar hakkında Danıştayımızın ve Dava Daireleri Genel Kurulunun yerleşik içtihat kararının genel ilkeleri şunlar: Ateşli Silahlar Kanunu'na göre valilere tanınan takdir yetkisinin kanunun verdiği yetkiye dayanarak çıkartılacak düzenleyici işlemlerle objektif esaslara bağlanması mümkündür. "Bu kapsamda, yetkisini kullanan Bakanlar Kurulu tarafından çıkarılan yönetmelikle bazı hususi durumlar yönünden valilerin takdir yetkisinin sınırlandırılması eşitlik ve objektiflik ilkelerinin sağlanması açısından hukuka uygun bulunmaktadır. Silah taşımamanın ya da bulundurmanın gerek kişinin kendisi gerekse toplum için taşıdığı riskler göz önünde bulundurulduğunda, kamu güvenliğinin sağlanması ve kendisine ruhsat verilecek kişinin suç şüphesinden uzak olması amacıyla yargılamaları süren, dolayısıyla cezalandırılmaları ihtimali bulunan şahıslara yönelik dava konusu yönetmeliğin ilgili fıkrasıyla getirilen ön tedbirde hukukun genel ilkelerine ve Ateşli Silahlar Kanunu'na aykırılık görülmemiştir." diye yerleşik bir içtihadı var efendim. O yüzden, konu Sayın Ombudsmana geliyor ve çözüm o noktada aranıyor.

Tabii, burada konuştuğumuz suç tipine baktığımız zaman, işte, çevre kirliliğine neden olmak, işte, belki doğrudan kişinin silah kullanabileceği ruhsat durumuyla ilgili olmayan çeşitli suç tipleri de var. Bu boyutuyla bakıldığında tabii bir mağduriyet hissi ortaya çıkıyor ama ülkemizde bireysel silahlanmanın yol açtığı sorunları hepimiz her gün izliyoruz, kadına şiddet olayları, her önüne gelenin trafikte çekip birini vurması gibi. Dolayısıyla, tabii ki yönetmeliğin yetkisi tabii Bakanlar Kuruluna ait olduğuna göre, Sayın Bakanlar Kurulunun takdirindedir bu husus ama burada belki bazı suç tipleri bakımından bir çalışma yapılarak, bir sınıflandırma yapılarak düzenlenmesi mümkün olabilir. Bunun tümüyle ortadan kaldırılmasının çeşitli kamu düzeni tesisi bakımından mahzurları da olabilecektir.

Bu konuda, Kamu Denetçiliği Kurumunun bu görüştüğümüz konu dışında da daha önce kararları bize intikal etti. Başbakanlık olarak Kamu Denetçiliği Kurumuyla bizim muhataplığımız İçişleri Bakanlığının teklif edeceği düzenlemeyi Bakanlar Kuruluna sunmak yönünde. İçişleri Bakanlığımızdan bize bugüne kadar bu konuda herhangi bir teklif intikal etmedi. Biz gerek Kamu Denetçiliği Kurumunun bize göndermiş olduğu kararın gereğine göre ilgisine ve Kamu Denetçiliği Kurumuna zamanında kanununda ve yönetmeliğinde öngörüldüğü biçimde cevaplarımızı sunmuş bulunuyoruz. İçişleri Bakanlığı temsilcimizin de belirttiği gibi, bu konuda yapılacak çalışma, Başbakanlığa gelmesi hâlinde biz bunu Bakanlar Kurulunun takdirlerine sunarız.

Bu aşamada benim söyleyeceğim hususlar bunlar efendim.

Arz ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Yani amacımız, silahın yaygınlaştırılması değil ya da taşıma ruhsatlı silahların artırılması amacı değil. Burada vatandaşın bir talebi var, bir mağduriyet iddiası var. Bir hukukçu olarak söylüyorum, bazı suç tiplerinin ruhsatlarda dikkate alınması belki doğru olabilir, şiddet, yağma ya da terör faaliyetleri ama sıradan, basit, taksirli bir suçun dahi ya da kovuşturmanın dahi bu hakkın kullanılmasına engel olması çok doğru değil.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Sayın Başkanım...

BAŞKAN – Ruhi Beyciğim, buyurun.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Özür dilerim efendim, ben size katkı olsun dedim.

İşlenen suçların çoğunluğu ruhsatsız silahlarla zaten. Ruhsatlı silahlar bir noktada da denetim altına ve suç işlemeyi de sorumluluk altına aldığı için, denetlenebilir kıldığı için belki de azaltacaktır.

BAŞKAN – Şimdi onu da soracaktım.

Teşekkür ediyorum.

Kadına şiddeti örnek verdiniz. Toplumda kullanılan bu tür silahların genelde büyük bir ekseriyetinin, neredeyse yüzde 90'ın üzerindekiilerinin ruhsatsız olduğu yönünde, bizim takip edebildiğimiz medyadan, basından.

Ruhsatlı silahlarla işlenen suçlar ile ruhsatsız silahlarla işlenen suçların bir istatistiği var mı elinizde?

BAŞBAKANLIK KANUNLAR VE KARARLAR GENEL MÜDÜRÜ DAVUT KARATAŞ – Bu, tabii, Emniyet Genel Müdürlüğünde olabilir.

EMNİYET GENEL MÜDÜRLÜĞÜ ÖZEL GÜVENLİK DAİRE BAŞKANI ERKAN YÜCESAN – Şu an üzerimde yok ama hemen bildirebilirim efendim, şu an yanıma almamışım.

BAŞKAN – O bilgi çok sağlıklı gelmedi bana.

BAŞBAKANLIK KANUNLAR VE KARARLAR GENEL MÜDÜRÜ DAVUT KARATAŞ – Şöyle efendim, tabii ki öncelikle İçişleri Bakanlığımız bunun kamu düzenini tesisi bakımından önemini değerlendirecek, uygun gördüğü çözüm önerisini de Başbakanlığa sunacak ama işin böyle hukuka açık aykırılık boyutunu da ele almak, en azından bir on beş yirmi yıllık Danıştay içtihatlarını görmezden de gelmemek lazım çünkü onların da bir hukuki değerlendirmesi var. Muhakkak kamu düzeni konusu önemli, bunu da Bakanlar Kurulu değerlendirecektir. Ama hukuki boyutuyla yani masumiyet karinesi bakımından burada bir ön tedbir var, tümünden iptal söz konusu değil. İkincisi, bireysel silahlanma sadece kişinin yaşam tehdidi altında olması durumuna hasredilmiş bir konu değil, birçok makam sahibine, çeşitli yönetmelik ve kanunda şartları taşıyanlara verilebiliyor. Dolayısıyla, bunlar bakımından bir farklı değerlendirme yapılması bugüne kadar yargı makamları bakımından da Hükümetler bakımından da yasaya açık bir aykırılık olarak değerlendirilmemiş. Dolayısıyla, burada Sayın Başdenetçimizin takdirleridir, tabii ki yasadaki yetkisine dayanarak bunu bildirmiştir. Bunu da Hükümet ve öncelikle Sayın İçişleri Bakanlığımız değerlendirecektir efendim.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyoruz.

Arkadaşlar, zannediyorum bugün tamamlayabiliriz. YÖK'ten bir temsilciyi telefonla istetebilirsek öğleden sonra devam etme imkânımız olabilir. Bugün bitirebiliriz, yarın tekrarına gerek kalmayabilir.

Yine, tavsiye kararına uymayan Enerji Bakanlığımızla ilgili şikâyetinde bulunan...

Yine, Kamu Denetçisi Arif Dülger Bey'e söz veriyorum.

KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Hamza Kaya adlı bir vatandaşımız tarafından 2015 yılında 3393 dosya numarasıyla bir başvuru idaremize yapılmış bulunmaktadır. Çift dairesi, iki katlı betonarme evlerinde oturan, çatlak, bölünme ve benzeri hasarın madencilik faaliyetlerinden kaynaklandığından bunun tespitinin yapılarak oluşan hasar bedelinin ödenerek mağduriyetinin giderilmesi hakkındadır. İlgili idare Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı ve Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğü olarak belirtilmiştir. Dosya numarası -arz etmişim- 2015/3393 numaradır. İlgili arkadaşlar, bu konuyla ilgili çeşitli kurumlar tarafından gerek AFAD gerek valilik gerek kurumumuz tarafından incelemeler esnasında çekilen fotoğrafları bir dosya hâlinde sayın üyelerimize arz edecekler kabul buyursanız. Bursa İl Afet ve Acil Durum Müdürlüğü AFAD yetkililerine yaptığı başvurular üzerine evinin iki defa incelenip değerlendirildiğini, dosyada çatlakların zamanla büyüdüğünün tespit edildiğini, 2014 yılındaki dilekçesi üzerine Bursa Linyit İşletmeleri tarafından görevlendirilmiş olan Hacettepe ve Dokuz Eylül Üniversiteleri hocalarından oluşan komisyonun evleri için ağır hasarlı raporu düzenlediğini, bu süreçte Bursa Linyit İşletmelerinin Soma Elektrik Üretim Anonim Şirketine devri sonrası kamulaştırma yapılmaması kararı alındığını belirterek evinin kömür çıkarma faaliyetlerinden dolayı ağır hasara uğradığının tespitini ve mağduriyetinin giderilmesini talep etmektedir. İlgili mevzuat hükümleri,

yüksek mahkeme kararları, idare tarafından hazırlatılan teknik raporlar ile kurumumuzca Bursa Valiliği kanalıyla hazırlatılan bilirkişi heyet raporu birlikte değerlendirildiğinde yüklenici firma tarafından kömür çıkarma faaliyetlerinden kaynaklanan patlamaların belirlenen teknik şartlara uygun olarak yapılmadığı, dolayısıyla hizmetin kötü işleyerek hizmet kusurunun gerçekleştiği, bahse konu patlamalar her ne kadar yüklenici firma tarafından gerçekleştirilse de ilgili mevzuat hükümlerinin asıl işveren olarak idareye yüklediği görevin yerine getirmesi sırasında meydana gelmiş olduğundan şikâyet edilen idarenin sorumluluğunun olduğu söz konusu uyumsuzlukta idarenin herhangi bir kusuru olmasaydı dahi kusursuz sorumluluk ilkesi gereğince yine de sorumluluğun devam edeceği değerlendirildiğinde, şikâyetçinin evlerinde oluşan hasarın kömür çıkarma faaliyetlerinden kaynaklandığının tespitiyle günün ekonomik ve sosyal koşulları da gözeticilerle fazlaya ilişkin hakları saklı kalmak üzere idarece daha önce tespit edilen 102.316 TL tazminatın şikâyetçiye ödenmesi için makul sürede yeni bir işlem tesis etmesi hususunda Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığına ve Türkiye Kömür İşletmeleri Kurumu Genel Müdürlüğüne tavsiye kararı verilmiştir yapılan incelemeler neticesinde. Mahkeme kararı olmadan hasar bedeli ödenemeyeceği gerekçe gösterilerek tavsiye kararına uyulmamıştır. Bunu geçen haftaki sunumumuzda da arz etmişim. Buraya gelmeden son birkaç gün önce ilgili şikâyetçiyle yapılan temas neticesinde de Bursa 3. Bölge İdare Mahkemesinde bir dava açtığını öğrenmiş durumdayız. Mahallinde keşif yapılması için dava sürecinin devam ettiğini arz etmek istiyorum. Hasarın ödenmesiyle ilgili vatandaş ayrıca dava açmış ilgili idareye karşı.

BAŞKAN – Enerji Bakanlığından Muharrem Ek, buyurun.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI ENERJİ İSTATİSTİKLERİ VE ENFORMASYON DAİRESİ BAŞKANI MUHARREM EK - Sayın Başkanım, sayın milletvekilleri; konuyla ilgili, süreçle ilgili iki genel müdürlüğümüzü ilgilendiriyor konu; birinci olarak TKİ Genel Müdürlüğümüz ve sonrasında devir işlemleri nedeniyle EÜAŞ Genel Müdürlüğümüzü ilgilendiriyor.

Konunun teknik detaylarını anlatmak için burada TKİ'den daire başkanı arkadaşımız ve EÜAŞ'tan özelleştirilen santrallerle ilgili takip ve koordinasyon müdürü olan arkadaşımız buradalar. Teknik bilgileri kendileri arz edecekler efendim.

BAŞKAN – Buyurun.

TKİ İŞLETME DAİRE BAŞKANI ALİ SAĞIR – Sayın Başkanım, sayın Komisyon üyesi değerli milletvekillerim; konuyla alakalı olarak raporda da belirtildiği üzere birtakım çalışmalar tekamül ettirme aşamasına gelinmiştir ama burada raporda bir eksikliği izniniz olursa düzeltmek isterim. 7/8/2014 tarihi itibarıyla Özelleştirme Yüksek Kurulu kararıyla Bursa Linyitleri İşletmesi SEAŞ'a devredilmiştir, tüm hak ve vebeleriyle devredilmesinden dolayı kurumumuzun o süreçten sonra yapacak hiçbir hukuki durumu söz konusu değildir.

ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI ENERJİ İSTATİSTİKLERİ VE ENFORMASYON DAİRESİ BAŞKANI MUHARREM EK - Burada konu EÜAŞ'a geçiyor efendim, yani dolayısıyla TKİ'nin sorumluluğundan EÜAŞ'a devir olduğu için...

BAŞKAN – SEAŞ'a devredilmeden önce bu hasar var mı?

TKİ İŞLETME DAİRE BAŞKANI ALİ SAĞIR – Bu hasarla alakalı, raporda da belirtildiği üzere ilk önce yapının yapılmasından kaynaklanan hasar mıdır, yoksa madencilik faaliyetinin yapılma sırasında verdiği etki midir? Bunun tespitiyle alakalı AFAD'da Hacettepe Üniversitesi, Dokuz Eylül Üniversitesi'nin de içinde bulunduğu bir üniversite ekibince araştırılmalar yapılmış Sayın Başkanım. Bu araştırmalarda -zaten raporda da belirtilmektedir- devirden bir ay önce bu raporlar tanzim edilmiştir, bu raporlara yönelik işlemler maalesef sürecin kısılgından dolayı tekamül ettirilememiştir.

BAŞKAN – Sorduğum soruya cevap istiyorum.

TKİ İŞLETME DAİRE BAŞKANI ALİ SAĞIR – Buyurun Sayın Başkanım.

BAŞKAN – SEAŞ’a devredilmeden önce bu hasar var mı, yok mu?

TKİ İŞLETME DAİRE BAŞKANI ALİ SAĞIR – Var Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Size iletildi mi?

TKİ İŞLETME DAİRE BAŞKANI ALİ SAĞIR – İletildi.

BAŞKAN – SEAŞ’a devri sizi sorumluluktan kurtarmaz arkadaşlar.

TKİ İŞLETME DAİRE BAŞKANI ALİ SAĞIR – Sayın Başkanım, şöyle bir şey var: Raporlar geldikten sonra bürokratik olarak bu raporların incelenip, kamulaştırmasının yapılıp bir sürecin yürütülmesi gerekiyor. Bu süreç ile özelleştirme süreci arasında geçen bir ayda yapılacak işlemler olarak yetiştiremiyoruz, yetişmiyor.

BAŞKAN - Aynı bakanlıklar değilsiniz, ayrı ülkenin de kurumları değilsiniz; bakanlığınız tek Enerji Bakanlığı. Kendi içinde çözmeniz gerekmez mi bunu?

TKİ İŞLETME DAİRE BAŞKANI ALİ SAĞIR – Şimdi, ben şu kısma, diğer kurumla alakalı bir görüşe girmemek için Sayın Başkanım bu kısma kadar söylüyorum, burası benim kurumumla alakalı ilgili kısımdı.

BAŞKAN - Arkadaşlar, hukuki sorumluluğunuz var, önceden başlamış, talep size iletilmiş, siz devir işlemiyle bir başka kuruma geçtiğini iddia ediyorsunuz. SEAŞ da özelleştirme kapsamında olsa dahi, özelleşmiş olsa dahi sizin sorumluluğunuzu ortadan kaldırmaz; bir. Hukuki açıdan söylüyorum. Hukukçunuz var mı burada?

TKİ İŞLETME DAİRE BAŞKANI ALİ SAĞIR – Hukukçumuz yok Sayın Başkanım.

BAŞKAN - Hukukçulardan hiç mütalaa aldınız mı?

TKİ İŞLETME DAİRE BAŞKANI ALİ SAĞIR – Aldık Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Ne dediler?

TKİ İŞLETME DAİRE BAŞKANI ALİ SAĞIR – Özelleştirme Yüksek Kurulu kararları tüm hak ve vecibeleriyle olduğu için alacak, verecek her türlü işlemle alakalı bir devir söz konusu.

BAŞKAN - Sizi sorumluluktan kurtarmaz bu. O hukukularınızla tekrar görüşün, sizin sorumluluğunuzu kaldırmaz. Gereğini yerine getirirsiniz, Özelleştirmeye de bildirirsiniz. Aynı bakanlık içindedir ya. Aynı bakanlıktaki arkadaşlarınızla siz görüşeceğinize vatandaş ayrı ayrı kapılarda niye dolaştırıyorsunuz? Hele hele bir de Kamu Denetçiliği kurumu bildiriyor bunu.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Şimdi, ben de bir hukukçuyum, sizin bildirmiş olduğunuz husus sizin kendi iki kurumunuz arasını ilgilendiren husustur, vatandaş ilgilendirmez bu. Yani siz iki kurum olarak kendi aranızdaki sıkıntıyla vatandaş mağdur edemezsiniz. Bu husus çok önemli. Yani şu anda siz diyorsunuz ki: “Yetki bizde değil.” Diğer taraf da yetkinin kendisine ait olmadığını söylüyor, olan burada vatandaşa oluyor. Hukukta temel ilke şudur... Yani vatandaş burada mağdur edilmez. Sizler iki kurum olarak aranızdaki sıkıntıyı vatandaşa yansıtamazsınız.

Teşekkür ediyorum.

TKİ İŞLETME DAİRE BAŞKANI ALİ SAĞIR – İzniniz olursa...

BAŞKAN – Buyurun.

TKİ İŞLETME DAİRE BAŞKANI ALİ SAĞIR – Sayın Başkanım, burada o zaman bir yanlış anlamaya vesile olduk, öncelikle onun için özür diliyorum. Burada süreçle alakalı bilgi vermek için, yoksa herhangi bir diğer kuruma suç isnat etmek için değil. Elimize raporlar geliyorsa, bu raporların değerlendirilmesiyle alakalı süreci, bundan sonraki kısmı EÜAŞ’taki arkadaşım anlatacaktır. Burada kesinlikle haksızlık veya kurum içerisinde bir düzensizlikten bahsetmek istemiyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

EÜAŞ SEYİTÖMER TAKİP VE KOORDİNASYON MÜDÜRÜ HÜSNÜ ERHAN ÖZHAN – Saygıdeğer Başkanım, saygıdeğer milletvekillerim; TKİ yetkilisi Daire Başkanımızın anlattığı üzere söz konusu BLİ İşletme Müdürlüğü madencilik faaliyetleriyle istişare etmekte olan TKİ Genel Müdürlüğü bünyesinde çalışmaktayken 7 Ağustos 2014 tarihinde SEAŞ Genel Müdürlüğüne devrolmuştur özelleştirme çalışmaları çerçevesinde. Daha sonra da 22/6/2015 tarihinde BLİ Müdürlüğü özelleştirilerek Çelikler Orhaneli Termik Santraline devredilmiştir.

Burada Sayın Kamu Denetçiliğimizin sunmuş olduğu rapora istinaden SEAŞ Genel Müdürlüğümüzün Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Bağlı ve İlgili Kuruluşlar Dairesine sunduğu cevap raporunu arz etmek istiyorum:

“Hamza Kaya’ya ait ev Bursa AFAD Müdürlüğü yetkililerince ve Bursa Linyitleri İşletme Müdürlüğünün danışmanlık hizmeti aldığı Hacettepe, Dokuz Eylül Üniversitelerinde görevli bir doçent, iki profesörden oluşan danışman ekip tarafından da ayrı ayrı incelenmiş olup her iki kurumun değerlendirmelerinde de söz konusu hasarların BLİ’nin madencilik faaliyetlerinden kaynaklanıp kaynaklanmadığının kesin olarak tespit edilmediği değerlendirilmesine yer verilmiştir. Nihayetinde, Genel Müdürlüğümüzce yapılan değerlendirmeler neticesinde;

1) Gümüşpınar Mahallesi’nde hasar gördüğü iddia edilen taşınmazların BLİ’nin faaliyetleri neticesinde oluştuğunun kesin olarak tespit edilmemesi,

2) TKİ tarafından tespit edilen hasar bedelleri arasındaki büyük farkları belirlemenin inşaat maliyetleri açısından gerçek değerleri yansıtıp yansıtmadığının net olmaması nedenleriyle şikâyetçi Hamza Kaya’ya Kamu Denetçiliği Kurumunca ödenmesi tavsiye edilen 102 bin 316 lira 20 kuruşun ödenmesinin mümkün olmadığı ve mahkemelerce alınacak kararlar neticesinde işlem tesis etmenin daha uygun olacağı düşünülmektedir.” Bu şekilde Bakanlığımızca cevap yazılmıştır. Şu anda da zaten SEAŞ Genel Müdürlüğümüz 3 Haziran 2016 tarihi itibarıyla YTK kurul kararıyla kapatılmış ve hükmi varlığı sona erdirilmiştir. Kalan işlemlerinin neticelendirilmesi EÜAŞ’ca, kurumumuz bünyesinde yürütülmektedir.

Arz ederim efendim.

BAŞKAN – Sorumluluk bitti.

EÜAŞ SEYİTÖMER TAKİP VE KOORDİNASYON MÜDÜRÜ HÜSNÜ ERHAN ÖZHAN – Sorumluluk bitti değil efendim, ben... Şu anda da ayrıca bilgilendirme manasında, Hamza Kaya 26 Nisan 2015 tarihinde Bursa İdare Mahkemesine dava açmıştır. Onun tespiti...

BAŞKAN – Bakın arkadaşlar, ya, bu çok hoş bir şey değil ama Bakanlığımız ile benim geçmişte de çok ciddi ihtilaflarım oldu, topu taca atmaktır, kulağı arkadan dolanarak tutmaktır bu. Bir mağduriyetten söz ediliyor, kurumunuz hangi rapora dayanıyor? Gidip bir inceleme yapmış mı? Bir zahmete katılmış mı, katlanmış mı? Afaki şeylerle...

EÜAŞ SEYİTÖMER TAKİP VE KOORDİNASYON MÜDÜRÜ HÜSNÜ ERHAN ÖZHAN – Efendim, SEAŞ Genel Müdürlüğünün yazdığı rapordan okuyorum...

BAŞKAN – SEAŞ kime bağlı arkadaşlar?

EÜAŞ SEYİTÖMER TAKİP VE KOORDİNASYON MÜDÜRÜ HÜSNÜ ERHAN ÖZHAN – SEAŞ EÜAŞ’ın bağlı bir ortaklığı.

BAŞKAN – EÜAŞ nereye bağlı?

EÜAŞ SEYİTÖMER TAKİP VE KOORDİNASYON MÜDÜRÜ HÜSNÜ ERHAN ÖZHAN – Bakanlığımıza bağlı.

BAŞKAN – Hangi bakanlığa?

EÜAŞ SEYİTÖMER TAKİP VE KOORDİNASYON MÜDÜRÜ HÜSNÜ ERHAN ÖZHAN – Enerji Bakanlığına.

BAŞKAN – Ee? TKİ nereye bağlı?

EÜAŞ SEYİTÖMER TAKİP VE KOORDİNASYON MÜDÜRÜ HÜSNÜ ERHAN ÖZHAN – Efendim, bunları yazarken...

BAŞKAN – SEAŞ da oraya bağlı, öyle mi?

EÜAŞ SEYİTÖMER TAKİP VE KOORDİNASYON MÜDÜRÜ HÜSNÜ ERHAN ÖZHAN – Evet efendim.

BAŞKAN – TKİ de oraya bağlı.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Keşke Müsteşar gelseydi, hepsinden sorumlu, anlatırdı yani.

BAŞKAN – Şimdi, o zaman Bakanı mı çağıralım, Müsteşarı mı çağıralım buraya?

Hukukçularımızdan doğru görüş isteyin, nezaket gösterin, Kamu Denetçiliği Kurumu size incelemeye dayalı bir belge gönderiyor. Bunun aksini iddia ediyorsanız bir incelemeye, bir rapora dayanmanız lazım. Yani başka şeyler söyleyeceğim, ağır kaçacak.

EÜAŞ SEYİTÖMER TAKİP VE KOORDİNASYON MÜDÜRÜ HÜSNÜ ERHAN ÖZHAN – Efendim burada, müsaade ederseniz, bu, Hacettepe, Dokuz Eylül Üniversite raporlarına dayanmıştır efendim bunu yazarken de.

BAŞKAN – Doğru değil. Kurumunuzdan yetkili birini çağırın.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Kayıtlara geçsin diye söylüyorum, Enerji Bakanlığında bürokrasiye çok takılındığına, kamu bürokrasisinin Enerji Bakanlığında çok fazla seri işlemediğine dair yoğun şikâyetler de var; Bakanlık adına yetkili arkadaşın genel anlamdaki bu şikâyetleri de rapor almasını rica ederim. Yani çok basit konuların dahi sadece Bakan Bey'in talimatıyla... “Bekleniyor efendim.” diye işlemlerin yapılmadığına dair ciddi şikâyetler var, bizim parti grubunda da var bununla ilgili, Mecliste, vatandaşta da var. Ben bu da kayıtlara düşün istiyorum ve ilgili yere gitmesini rica ediyorum.

BAŞKAN – Kıymetli arkadaşlar, ben burada şimdi hiçbir şey anlamadım. Her biriniz bir söz aldınız –Enerji Bakanlığından gelenler- hiçbir çözüm üretmediniz. Vatandaşın talebi haklıdır anlamında söylemiyorum, Kamu Denetçiliği Kurumu bir inceleme başlatmış, buna dayalı olarak da böyle bir mağduriyetin olduğunu tespit etmiş. Bununla ilgili somut, inandırıcı bir delil, bir belge, bir rapor elinizde olmuş olsa ve buna istinaden bir cevap vermiş olsanız anlayacağım. Bu, ineğin hikâyesine benziyor, yandı, bitti, kül oldu. SEAŞ devredildi, özelleşti; e, ne olacak vatandaşın mağduriyeti? Bir çözüm ürettiniz mi içinizde, bir fikir birliğine vardınız mı? Kim varacak burada? Siz olsaydınız canınız yanmaz mıydı? Kendinizi koyun, empati yapın ya. Vatandaş bir iddiada bulunuyor, doğru da olmayabilir iddiası, bununla ilgili bir araştırma yapacaksınız, bu kadar basit. O zaman siz mahkemeye gitseydiniz.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Milletın devleti olacağız arkadaşlar, o da buradan geçiyor.

TKİ İŞLETME DAİRE BAŞKANI ALİ SAĞIR – Sayın Başkanım, iki hususu ifade etmek istiyorum.

Birinci husus, TKİ'nin bununla alakalı olarak iddianamede davalı olarak geçmesi.

İkinci husus da arkadaşımın da belirttiği üzere, burada kişinin iddiaları yapılan çalışmalar doğrultusunda haklı bulunmamış. Az önce arkadaşımın bahsettiği üniversitelerin çalışmalarında bu ortaya çıkıyor. “Hasar, madencilik faaliyetleri midir, yoksa yapı tekniğinden kaynaklanan eksiklikler midir?” diye bir çalışma yaptırmış.

BAŞKAN – Yaptırmamış.

TKİ İŞLETME DAİRE BAŞKANI ALİ SAĞIR – Yaptırılmış Sayın Başkanım, üniversitelerden...

BAŞKAN – “Yapılıp yapılmadığı belli değil.” diyor. Bu mağduriyetin madencilik faaliyetinden doğup doğmadığı, ben raporu iyi dinledim, okuyun bakın. Kamu Denetçiliği Kurumu “Bir inceleme yaptım.” diyor, siz bunun aksini, Kamu Denetçiliği Kurumuna şunu söylemeniz anarım: “Ya, arkadaşlar, sizin bu iddianızı araştırdık, kararınıza da uymak isterdik ancak bizim de elimizdeki verilere göre, bu, madencilik faaliyeti sonucu oluşmuş bir zarar değil, bir hasar değil; dolayısıyla da bu mağduriyeti gidermemiz söz konusu değil. Davalık, mahkemelik ihtilaflı bir konudur.”

TKİ İŞLETME DAİRE BAŞKANI ALİ SAĞIR – O zaman ifadede bir sorun varmış, Sayın Başkanım, özür diliyorum onun için de. Aslında tam da şurada özetlediğiniz konu, zaten burada eğer kişinin haklı olduğu değerlendirilmiş olsaydı kamulaştırma vesaire süreçlerle beraber bedelleri ödenirdi ancak buradaki talepleri haklı bulunmadığı için kişi mahkemeye gitmiş. Konuyla alakalı maalesef, devirlerle birlikte karışık gibi gözükken bir konu ama süreç içerisinde Bakanlığımız, TKİ de, EÜAŞ da sürecin hepsinin takibinde olmuşlar.

BAŞKAN – Doğru değil, yok; doğru değil arkadaşlar.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Şimdi, kıymetli arkadaşlar, bu verdiğiniz ifadeler klasik devletin, bürokratin ifadesi yani klasik bir ifade. Sayın Başkanımın da ifade ettiği gibi, Bakanlık olarak elinizde çok imkân var, inşaat mühendisiniz de var, her çeşit imkânınız var yani lütfedip “Ya, bu vatandaş gerçekten ne diyor?” deseniz, ben de avukatım, normal bu şartlarda vatandaşın dava açması ama bakın, az önce fotoğrafları dağıttılar, bu evin içerisinde sizin anneniz, babanız oturursa ne hissedersiniz? Vatandaş bir mağduriyetten yakınmış, kapınıza gelmiş, siz top çeviriyorsunuz, onu oraya, onu oraya... Bu en basiti, klasik bir bürokrat anlayışı. Ya, lütfetseniz de elinizdeki devletin imkânlarını seferber etseniz de Başkanımın dediği gibi, bir rapor hazırlasınız, deseniz ki: Arkadaş, sen bizim faaliyetimizden dolayı hasar görmemişsin, senin hasarın farklı bir hasardır, öyle olmasa da... Bakın, ben şu anda iddia ediyorum, bu Ombudsmanlık kurumu da bu idare mahkemesi kararını takip etsin yüzde 100 –bak, yüzde 99 demiyorum- size, devlete rücu edecekler. O zaman ne diyeceksiniz? “Mahkeme karar verdi, ödeyelim.” diyeceksiniz. Ama bunu mahkeme olmadan da yapabilmeliyiz, bakış açımız bu olmalı diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

KAMU DENETÇİSİ ARİF DÜLGER – Sayın Başkanım, aslında ilgili kurum açıklamalarını ben de şey yapıyorum, onlar hep rapora dayanıyorlar ama biz, kurumumuz inceleme aşamasında gerek AFAD gerek Bursa Valiliği ve gerek kurumumuz bizzat raporlar hazırlatmış, yine üniversite raporları. Bu faaliyetlerden doğan bir zarardan bahsediliyor. Böyle bir şey söz konusu değil yani sizin... Bizim kurumumuz da raporlara dayalı olarak vatandaş haklı görmüş. Dolayısıyla, biz de Meclis adına bir inceleme yapıyoruz, bu mağduriyetin giderilmesi amacımız.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, kıymetli arkadaşlar, Ruhi Bey’in de belirttiği gibi, devlet milleti için var, vatandaş için var, vatandaşın mağduriyetini gidermek durumundayız iddialar doğruysa. İddiaları da araştırılmış arkadaşlarımız, bu hususta mağduriyetin giderilmesi yönünde Bakanlığımızın işlem yapmasını, aksi takdirde biz de Meclis olarak sizler hakkında gerekli uyarı ve ikazları yapmak durumunda kalacağız. Topu taca atmak yok, kendi içinde top çevirerek vatandaşın mağduriyetini uzatmak yok. Stüatli, TKİ’ye bağlı, TKİ SEAŞ’a verdi, SEAŞ yandı, bitti, kül oldu, özelleşti; ee, vatandaş mağduriyetini gideremedi. Kendinizi o vatandaşın yerine koyun, o ailenin bir ferdi olduğunuzu düşünün ona göre. Sizden ricamız bu.

KAMU DENETÇİSİ ARIF DÜLGER – Sayın Başkanım, özür diliyorum; Türkiye Kömür İşletmelerinin bizim tavsiye kararlarımızda ve dosyalarda da Bursa Linyit İşletmeleri Müdürlüğüne hitaben yazdığı bir yazı var, 26/6/2014 tarihli yazıda “Yapım işleri genel şartnamesinin 4.4 maddesi ve teknik şartnamenin 10.0 maddesinde belirtilen esaslara göre işlem yapılması gerektiği ve hesaplanan bedellerin hak sahiplerine ödenmesi gerektiği talimatlandırılmıştır.” Böyle bir kabul de var, ilgili idare bunu kabul ediyor.

BAŞKAN – Allah korusun, orada herhangi bir depremde veya kendiliğinden oluşacak hasarda bir can kaybı yaşansa vicdanınız sızlamaz mı?

ORHAN KIRCALI (Samsun) - Bursa Valiliğinin de bununla ilgili bir raporu var 2014’te.

BAŞKAN - Bu hususta Kamu Denetçiliği Kurumuyla irtibata geçip mağduriyetin bir an önce telafisi yönünde karar almanızı sizden rica ediyoruz.

Kamu Denetçiliği Kurumunun (2016/746) şikâyet no.lu başvurusuyla ilgili verdiği tavsiye kararı hakkında bilgi vermek üzere sözü Kamu Denetçisi Yahya Akman Bey’e veriyorum.

Buyurun.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyelerimiz, kıymetli ombudsmanlar, değerli bürokratlar; ben de hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Sayın Başkanım, biraz önceki konuya müsaadeniz olursa bir cümleyle bir katkı sağlamak istiyorum. Malumunuz olduğu üzere, Kamu Denetçiliği Kurumuna yapılan binlerce başvurudan sadece birkaç tanesini örnek numune olarak biz Türkiye Büyük Millet Meclisinde tartışıyoruz. Bu tartıştığımız dosyaların tamamında da -hani, bürokrat arkadaşlarımız bilsin, üst amirlerine de bunu söylesinler diye ifade ediyorum- gerçekten devletin sair birimlerinden çok daha detaylı bir şekilde araştırmalar yapıлып, ilgili yerlerden bilirkişi raporları alınıp yani olay derinlemesine incelendikten sonra varılan neticeler bugün Türkiye Büyük Millet Meclisinin huzuruna getirilmiştir. Bundan sonra da böyle olacaktır. Sayın Başkanım, sizin bu konudaki tutum ve davranışımızı da çok takdir ediyorum. Bu kanunun, Kamu Denetçiliği Kurumu Kanunu’nun ve müessesesinin kuruluş amacı ve Türkiye Büyük Millet Meclisinin manevi şahsiyetiyle beraber bu anlamda kararların etkinliği noktasında yapacağı takiple ilgili güzel bir takdir kullanıyorsunuz, iyi bir yönetim sergiliyorsunuz, üye arkadaşlarımızın katkısı da bu anlamda çok olumlu.

Efendim, müsaadenizle, bahsetmiş olduğunuz dosyayla alakalı, 746 no.lu dosyayla alakalı durumu arz etmek istiyorum. Geçen toplantıda da ifade ettik, malumunuz, Türkiye Cumhuriyeti devleti 6306 sayılı Afet Riski Altındaki Alanların Dönüştürülmesi Hakkında Kanun’la beraber Türkiye genelinde ciddi anlamda, özellikle depreme dayanaksız alanların yıkılması ve burada vatandaşlarımızın olası -Allah korusun- bir depremde hayatlarını kaybetmemesi, maddi zarara uğramaması noktasında devrim niteliğinde bir karar aldı, bir kanun çıkardı ve bu kanun neticesinde Türkiye’nin dört bir tarafında daha önce Kat Mülkiyeti Kanunu’nda geçerli olan oy birliği şartları da değiştirilmek suretiyle belli bir çoğunlukla, nisapla yıkım kararı alınması ve bu yıkım kararı alındığı zaman da müteahhitlerle yapılan anlaşma neticesi o aradaki geçen sürede devletin on sekiz aylık bir sürede yani bir buçuk yıllık bir dönemde ilgili kişilere yani orada oturan kişilere kira yardımı yapılması noktasında devletimizin bir kararı var. Bu kararın tabii ayrıntılarına baktığımız zaman şöyle bir şeyle karşıyoruz: Yani, mesele ilgili yerle ilgili yıkım kararı alınmış olması, bu konuyla ilgili usulüne uygun bir şekilde bir çoğunluk tesis edilmiş olması, diğer ayrıntıların yani diğer detayların ayrıntı olduğunu şahsen biz düşünüyoruz. Buradaki örneğimiz de tam olarak bu şekil bir konu. Kahramanmaraş ili sınırları dâhilinde bir binayla alakalı yıkım kararı alınıyor. Bu yıkım kararının raporunun onaylanmasından bir süre önce buradaki hak sahiplerinden bir tanesi binayı tahliye etmiş oluyor yani birkaç gün erken çıkmış oluyor. Sırf bu gerekçeyle, herhangi bir özel mevzuat hükmüne dayanmaksızın idare bize göre keyfi bir uygulamayla

bu vatandaşımıza söz konusu olan bu on sekiz aylık kira yardımını yapmamıştır. Yani burada “Benim takdirimdir, ben bunu istersem yapamam.” gibi bir gerekçeye sığınmıştır. Malumunuz olduğu üzere kamu denetçiliği kurumunun yetki alanında normal bildiğimiz Anayasa, yasa ve ilgili mevzuatlara devlet kurumlarının uymasını istemenin yanında bir de belki sadece o kuruma tanınmış olan bir özellik olarak bir de hakkaniyet kuralları çerçevesinde kişilerin mağduriyetlerinin giderilmesini talep etmek gibi bir hakkı var. Burada, mağdur olan kişiyle ilgili açık bir mevzuat hükmü olmamasına rağmen böyle bir ödeme yapılmıştır yani bu arkadaşımız muhtemelen –demin Başkanımızın arz ettiği üzere- idare mahkemesine başvuracak olsa da bu hakkını elde edebilecek ama kaldı ki yani çok alt bir mevzuatta diyelim ki gün şartıyla ilgili ikincil mevzuat olsa dahi biz burada kurum olarak hakkaniyet gereği yani söz konusu gayrimenkulün yıkım kararının alınmış olması, gerekli çoğunluğun sağlanmış olması yani yasanın ana şartlarını taşıyorsa ve kişi de gerçekten bu konuda bir kiraya çıkmışsa, işte burada bütün delilleri, belgeleri var; elektrik, vesaire diğer aboneliklerini iptal etmiş yani dosya içeriğinde bütün detayları mevcut. Burada idarenin takdirini, Sayın Başkanım, biraz keyfi kullandığı kanaatindeyiz. Buradaki yani Türkiye Büyük Millet Meclisine sunulan bu örnek de takdir edersiniz ki Türkiye’nin her tarafında kentsel dönüşüm çalışmaları devam ettiği için bir numune, emsal niteliğinde bir karar da olduğu için yani vatandaşlara devlet böyle bir hak tanımışken tabiri caizse çok da böyle dişe dokunur nitelikte olmayan bazı gerekçelerle yanlış takdirler kullanılarak vatandaş aleyhine bir tutum içerisine girilmesi bizce doğru değildir ve Ramazan Solak isimli vatandaşımızın mağduriyetinin giderilmesi ve bu konuda Türkiye Büyük Millet Meclisinin de katkılarıyla Bakanlığın tutumunu değiştirerek bu konuda vatandaşlarımız lehine daha geniş bir yorum yapması arzusundayız.

Arz ederiz efendim.

BAŞKAN – Teşekkür ederim.

Arkadaşlar, bu, aynı zamanda hukuki sorumluluk yanında cezai sorumluluk da doğurur, haberiniz olsun. Burada oluşacak herhangi bir mağduriyet, binanın kendiliğinden dahi yıkılması sonucunda ya da oluşacak herhangi bir doğal afet neticesinde bir hasara ve bu hasarın da can kaybına ya da uzuv kaybına, yaralanmalara sebebiyet vermesi durumunda mağduriyet gerçekten sizin faaliyetlerinizle ilgili bir şeyden de kaynaklanıyorsa cezai sorumluluğunuz da var, bugünden itibaren sizler de dâhil, hatırlatıyorum. Konuya vâkıf oldunuz, Sayın Bakana da ben gördüğümde bire bir de iletceğim. Sayın Bakanım da bu hususta ben biliyorum ki çok hassas. Sayın Bakanımı da bilgilendireceğim. Dikkatinizi özellikle bu hususa çekmek istiyorum. Yani hukuki sorumluluk bir tarafa, cezai sorumluluktan kurtulamazsınız.

Buyurun Didem Hanım.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Sayın Başkanım, değerli Kamu Denetçiliği Kurulu üyeleri, diğer kamu kurumlarından gelen arkadaşlar; öncelikle saygılarımı sunuyorum.

Altyapı ve Kentsel Dönüşüm Hizmetleri Genel Müdürlüğü Finansman Daire Başkanımı. Daha önce bu göreve gelmeden önce de Kira Yardımı Şube Müdürlüğünü yaptım. Dolayısıyla, konuya gerçekten birebir hâkim olarak geldim ben. Ramazan Solak adlı kişinin dilekçesini inceleme fırsatım da oldu tabii ki. 6306 sayılı Kanun’umuz, takdir edersiniz ki herkesin bildiği şekliyle, anlaşmayla tahliye eden hak sahiplerine kira yardımını yapıyoruz. Bu, anlaşmayla tahliyeyi yapan kişilerin de ikamet eden kişiler olduğunu, can ve mal güvenliklerini tehlikeye atmadan, tabii ki biz de başka sıkıntılar yaşamasın vatandaşlarımız diye tahliye eden kişilere kira yardımını kanun gereğince yapıyoruz. Ramazan Solak’ın Kamu Denetçiliği Kurulunun tasfiye kararı Kahramanmaraş İl Müdürlüğümüze geldi ve daha sonra bize intikal ettirdi il müdürlüğü. Evraklarını incelediğimiz zaman, haziran ayında Ramazan Solak’ın riskli

olarak tespit edilmiş olan yapıyı tahliye ettiği, ancak eylül ayında binanın bizim kanun çerçevemize girdiği belirlendi. Biz de eğer spesifik olarak bir tarihte ikamet şartını koymazsak daha önce tasfiye eden, binasını boşaltan kişilerin yerine yenileri geliyor ve bu yeni gelen kişiler de kira yardımı talep ediyor ve biz bunun önünü alamıyoruz. Bu uygulamayı yapma sebebimiz, anlaşmayla tahliye eden hak sahiplerinin riskli yapı tespit raporu onay tarihinde ikametini sağlaması. Bunu da hani keyfi bir karar olarak düşünmeyin, her sene Bakanlık makamının oluruyla yaparak biz bu işi yapıyoruz ve 2015, 2016 ve 2017 yıllarında Bakanlık makamının, sadece ikamet eden hak sahiplerine kira yardımı yapmasına ilişkin olurlarını alıyoruz. Bu oluru da, dediğim gibi, daha sonra, boşalttıktan sonra yerine yenileri geliyor, bu sefer bu yeni gelen kişilerin can ve mal güvenliğinden sorumluluk bize kaldığı için risk tespit raporu onay tarihinde ikamet eden hak sahiplerine bu kira yardımı parasını yapıyoruz.

Ayrıca, Ramazan Solak'ın üç ay gibi bir süreçte, önceden tahliye etmesi var. Buna benzeyen başkaca dava açılmış vatandaşlarımız da var, izniniz olursa arz etmek de isterim. Danıştayın, İstanbul Bölge Mahkemelerinin temyize yolu kapalı olmak üzere risk tespit raporu onay tarihinde riskli yapıda ikamet etmeleri gerektiğini ve buna istinaden de davayı reddettikleri kararlarım var, örneklerini arz etmek isterim size de. Yapılan uygulamada, tabii ki kurum olarak da biz hiçbir vatandaşı mağdur etmemeye çalışıyoruz. Ne kadar hassas bir işlem yaptığımızın da farkındayız genel müdürlük olarak özellikle ama dediğim gibi, bir kişinin kira yardımı ödemesini yaparken başka kişilerin can ve mal güvenliğini tehlikeye atamayız.

Dolayısıyla, kanun kapsamına girdiği andan itibaren kim hak sahibiyse o kişiye ödemeyi yapıyoruz. Bu yapı riskli çıkmayabilirdi, ben üç ay öncesinden tahliye etmiş bir kişiye bunu ödemeye başlarsam, yapı risksiz çıkarsa bu sefer yasal faizle geri almak zorunda kalırım. Dolayısıyla, yapı onaylandıktan sonra can ve mal güvenliğinin tehlikeye girdiği kesinleştiği için biz o tarihten sonra ikamet eden kişilere, çıksınlar bir an önce ve can ve mal güvenliklerini sağlama alsınlar diye kira yardımlarını gerçekleştiriyoruz. Ben size müsaadeniz olursa arz etmek isterim.

BAŞKAN – Arkadaşlarımız alır sizden.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Danıştay 14. Daire, İstanbul 11. İdare Mahkemesi, risk tespit raporu onay tarihinde riskli yapıda ikamet etmeyen hak sahiplerinin kira yardımı başvurularının reddine yönelik onanmış kararları da bulunuyor, temyiz yolu açık kararları da bulunuyor. Hepsine aynı şekilde savunmamızı yapıyoruz biz de. Tavsiye kararına uymayı çok isteriz, biz ilk geldiğinde yol göstericilik olarak, gerçekten oturarak genel müdür yardımcımız, genel müdürümüz, diğer çalışma arkadaşlarımızla birlikte “Ne yapabiliriz?”i çok düşündük. Biz de isteriz vatandaşlar mağdur olmasın ve yol gösterici tavsiye kararlarına uyalım ama bu kararda, üç ay öncesinden çıkmış bir vatandaşa kira yardımı yapılması Genel Müdürlüğümüzce uygun görülmedi.

BAŞKAN – Öncelikle teşekkür ediyorum.

Bir hukukçu olarak da savunmalarınız tatmin edici, doyurucu, ikna edici. Bunu keşke Kamu Denetçiliğiyle de karar tesis etmeden bunu paylaşmış olsaydınız. Konuya vukufiyetiniz de doyurucu, tatmin edici.

Ben şöyle bir soruyla konuyu biraz daha açmak isterim. Vatandaşın burayı hangi gerekçeyle tahliye ettiği de çok önemlidir. Vatandaş kendiliğinden burayı riskli bulabilir, binada çatlaklar oluşmuştur. Bu sebeple tahliye etmişse bütün bunlara rağmen, mağduriyetinin giderilmesi, “Ya bizim kararımızı bekleseydin de ondan sonra çıksaydın.” demememiz gerekir diye düşünüyorum, bir anlayış olarak söylüyorum.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Tabii ki, haklısınız. Hani bununla ilgili de “Neler yapabiliriz?”i zaten düşünüyoruz, bu kanunumuza, uygulama yönetmeliğimize neleri ekleyebiliriz diye ama böyle bir kararı verirsek gerçekten risk altında olmayan vatandaşlar da başvurursa onu biz nasıl ayırt edeceğiz.

BAŞKAN – Tamam, bu, suistimallere de sebebiyet verebilir.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Ve nitekim geldi başımıza, belli bir kuralları getirme sebebiziz... Hani iyi niyetle bir şey yapıyoruz, başımıza bambaşka şeyler geliyor, buna istinaden biz belli sınırlamaları koymak zorunda kalıyoruz.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Geriye dönük ödemede, bir ay, iki ay, üç ay, altı ay, bir yıl, ne kadar önce tahliye edene ödemesi yapılıyor?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Geriye doğru ödeme derken, özür dilerim.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Yani diyelim ki bina onaylanmadan önce tahliye eden, bir ay, iki ay, üç ay, altı ay, bir yıl...

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Ben onu bilemediğim için, spesifik bir tarih üzerinden hareket etmemiz gerekiyordu, bu tarihi de yapı tespit raporu onay tarihi olarak belirlemiştik.

BAŞKAN – Didem Hanım teşekkür ediyorum.

ATAY USLU (Antalya) – Başkanım, ben bir şey söyleyebilir miyim?

BAŞKAN – Tabii, buyurun.

ATAY USLU (Antalya) – Şimdi, bu konuda tabii anladığım kadarıyla yıkıma konu olan yerde elektrik, su ve doğal gaz abonelikleri iptal edilmiş evden çıkılırken, bir başkasının kullanmasına engel olacak şekilde. Gördüğüm kadarıyla bu iptal gerçekleşmiş. Yani kişi burada bir risk olduğunu görmüş, bununla ilgili idarenin sürecini beklemeden çıkmış. Eğer idare kararını geç verdiyse, bu arada herhangi bir felaket ortaya çıksaydı bunun sorumluluğu kime ait olacaktı. Benim görüşüm şu: Burada risk olduğu belli.

BAŞKAN – Hayır, risk yok şu anda. Risk gerekçesiyle değil.

ATAY USLU (Antalya) – Kentsel dönüşüm gerekçesiyle.

BAŞKAN – Değil, değil, tahliyenin gerekçesi yok orta yerde.

ATAY USLU (Antalya) – Yok ama şey diyor ki: “Yıkımla ilgili, elektrik, su ve doğal gaz aboneliklerini iptal ettirmiş.” Çıktığı yerde yani kendisinden sonra bir başkasının kullanmasına engel olacak şekilde orayı kapatmış.

BAŞKAN – Atay Bey, çıktığımız yerden, kiracı olarak oturduğumuz mülklerden çıkarken elektriği, doğal gazı, suyu kapatırsanız zaten, kapatmamız da gerekir, aksi takdirde borç bize gelir. Tahliyede bu olur.

ATAY USLU (Antalya) – Aboneliklerin iptali var burada, onun için diyorum.

BAŞKAN – Yok, bu olur, abonelik iptali kişiyle alakalıdır, ücretinizi alırsınız ya da başka yere taşırsınız.

Buyurun Yahya Bey.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Sayın Başkanım, burada idare temsilcisi arkadaşımızın verdiği ifadelere bazı itirazlarımız olacak. Bir kere, 2015 yılının ikinci ayında apartman böyle bir karar alıyor çoğunlukla yani o da prosedürlerden bir tanesi. Bunu aldıktan, yaklaşık dört ay kadar sonra böyle bir tahliye gerçekleşiyor. İdarenin gelip bunun riskini tespit etmesi falan daha öncelere dayanıyor, bahsedilen 14/7/2015 Temmuzda bunun idare tarafından onayı veriliyor. Tıpkı Sayın Vekilimizin ifade ettiği gibi yani bu riskli yapıda o zaman zarfı içerisinde bir sıkıntı meydana gelmesi, yıkılması, vesaire durumunda kişiyi “Sen niye burada oturdun?” diye bu şekil bir zorlamaya tabi tutmamızın doğru olmadığı kanaatindeyiz.

Bir de Sayın Daire Başkanımızın söylediği gibi öyle çok uzun süre öncesinden herhangi bir yeri ben tahliye ettim, işte şu ara aklıma geldi, ben tekrar burayla ilgili kira yardımı isteyeyim gibi bir konu söz konusu değil. Bütün belgelerden, o bahsedilen tarihte buna ilişkin tespitlerin yapıldığı, vesaire delilleriyle ispatlı durumda yani kişi bunu hak etmeye müstahak durumda ama takdiren diyor ki: “Ben bunun onay tarihini sadece esas aldım.” Bunu destekleyen bir mevzuat söz konusu değil yani buradaki uygulamayı destekleyen bir mevzuat yani bu bir takdir kullanmış bu konuyla alakalı. Yoksa kişinin orada yani hak sahibi olduğu, efendime söyleyeyim, oturuyor olduğu işte bütün belgelerle zaten ortada. Hani “Çok önceden ben ayrıldım, bir iki sene öncesinden, şimdi bunu istiyorum.” gibi bir durum söz konusu değil.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Bu şekilde başvurular da geldi ama.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – O risk nedeniyle bir tahliye söz konusu yani illiyet bağı var doğrudan doğruya.

BAŞKAN – Hayır, bu olayla ilgili demiyor. Peki, Yahya Bey’in sorduğu soru doğru.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – “2012 yılında oturuyordum, binam riskli tespit edildi, bana kira yardımı yapın.” diyen insanlar da geliyor.

ATAY USLU (Antalya) – O ayrı bir konu ama burada.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Bu ayrı bir kategori, biz de onu anlatmaya çalışıyoruz tam olarak.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Şimdi, şöyle söyleyeyim, biz de bunu spesifikleştirmek ve herkese eşit, adil davranabilmek adına belli bir tarihi baz aldık. Bu tarih de il müdürlüğümüzün, “Bu yapı risklidir.” dediği tarihtir.

BAŞKAN – Affedersiniz, şimdi, Yahya Bey’in açtığı pencereden bir soru aklıma geldi. Vatandaş oradan çıkmadan önce apartmanın “Burası riskli bir yerdir, buranın yıkılması ya da dönüştürülmesi veya tahliyesi gerekir.” gibi bir kararı var mı?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Resmî bir karar yok ama karot alınırken görüyor olmuş olabilirler, hani, onu...

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Tabii, tabii, bir apartman kararı var, apartman halkı kararı var. Daha sonra idare geliyor, tespit ediyor, onay tarihi yedinci aya geliyor.

BAŞKAN – Bu hususta apartmanın ya da yöneticinin müracaatı var mı?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Bize değil, lisanslı kuruluşlarımıza var ki bu tamamen apartman yönetim kurulunun takdirine kalmış bir durumdur. Bakanlığımızca lisanslandırılmış kuruluşlara gidiliyor ve oradan deniliyor ki: “Gel, benim binama bir bak, incele, riskli olarak tespit et.”

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Sayın Başkanım, müteahhit anlaşması var bu arada yani müteahhitle anlaşma yapmışlar, tabii.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Müteahhitle anlaşmalara Bakanlığımız taraf olamaz, onda bir şey yapamam ama...

BAŞKAN – Tamam, bakın, lisanslı, sizin de denetimimize tabi kuruluşlar tarafından böyle bir şey olduğu tespit edilmiş ise spesifik olaylara münhasır kararlar verilebilir diye düşünüyorum. Genel prensip...

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Şimdi, biz inceleme, değerlendirme yetkilerimizi hep il müdürlüklerimize verdik. İl müdürlüklerimiz böyle bir inisiyatif olarak işlem yaparlarsa niye yaptınız diyecek değiliz ama bize sorarlarsa herkese ne cevap veriyorsak aynı şeyi cevap vermemiz gerekiyor.

BAŞKAN – Olmaz, her olay aynı özelliği taşımaz.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Tabii ki.

BAŞKAN – Doktora gittiğinizde kimisine aspirin yazar, kimisine Novalgin yazar yani...

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Tabii ki, hani, yetkili birimlerimiz inisiyatif almak durumunda kalırsa bunu niye aldınız demiyoruz zaten biz.

BAŞKAN – Şimdi, tekrar, olaya münhasır bir soru...

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Cevap verildi bence yani. İnisiyatif alınırsa...

BAŞKAN – Şimdi, Kamu Denetçiliği Kurumuna müracaat eden vatandaş diyor ki: “Ben apartmanı şu gerekçeyle tahliye ettim. Elimdeki deliller, doneler bu. Sizin lisanslı kuruluşlarınız vasıtasıyla yaptırduğumuz denetimlerde buranın tehlike arz ettiği, can ve mal güvenliğimizin emniyet altında olmadığı endişesiyle ben bir an önce tahliye ettim burayı, birkaç ay önce tahliye ettim. Hiçbir şey yokken değil, keyfekeder değil.”

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Ya riskli çıkmazsa bina?

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Apartman yönetimi, kurul kararıyla mı tahliye ediyor, yoksa... Bir rapor yok ama değil mi?

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Var, var.

ATAY USLU (Antalya) – Var mı bir rapor

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Lisanslı kuruluşlar riskli olarak tespit edebilir ama ben onaylamazsam o yapı riskli değildir, daha tapuya şerhi işlenmez.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Bakanlık onayı sonraya ait, diğer bütün belgeler önceye ait.

BAŞKAN – Bu olayı incelemeniz lazım.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Şöyle söyleyeyim: Ben bu durumda zaten sıkıntı yaşanıldığının farkında olarak nasıl düzeltilebilir diye, bu riskli yapı tespit raporu onay tarihi olmaz da lisanslı kuruluşa başvuru tarihi olur şeklinde düzeltme şeylerini bildirdim genel müdüre. Zaten, hani “Vatandaşı nasıl daha mağdur etmeyiz?”i görüşüyoruz. Allah izin verir, bir sıkıntı olmazsa zaten bu konuyu daha insani hâle getireceğiz diyeyim yani sizin tavsiyelerinizle.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Sayın Başkanım, bir sorum olacaktı.

Bir lisanslı denetim kuruluşuna müracaat edildi. Kuruluşun raporunu vermesi ile il müdürlüğünüzün onayı arasında süre olarak bir fark var mı ya da rapor çıktığı anda mıdır, il müdürünün onayı mıdır?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Şöyle söyleyeyim: İl müdürünün onayıdır esas olan risk tespiti.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Bu arada, uygulamada, normalde ne kadar zaman vardır?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Şöyle söyleyeyim: İl müdürlüğüne yapılan başvuruların yoğunluğuna göre değişir. İstanbul’da çok fazla süre bekleniliyordu diye müdahale ederek biz bu durumu ilçe belediye başkanlıklarına devrettik ki süreç biraz daha hızlı olsun. Hani, ben size spesifik, bir günde, on günde, bir ayda, üç ayda diye bir şey söylersem yanlış bilgi vermiş olurum.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Bence burada raporun düzenlendiği anı o yapının tesis edildiği an. Sizin idare olarak onaylamanız çok önemli değil. O binanın artık sıhatsız bir yapı olduğu o raporla tespit edilmiştir.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Şöyle bir durum var: Kat maliklerinden herhangi biri bu rapora itiraz da edip teknik heyet üzerinden inceleme talep edebilir. Bu zamanda da teknik heyetler devreye girdiğinde onların incelemesi de bekleniliyor ve bazen, nadir de olsa yapı risksiz hâle gelebiliyor ya da hesaplamalar -ben mühendis değilim, çok bilemem belki ama- alınmış, yanlış kattan karot alınmış diye iade edilebilir yapının riskli çıkmama durumu da karşımıza gelebiliyor.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Siz o zaman bir daha mı rapor aldırıyorsunuz o rapor üzerine, öyle bir durum mu çıkıyor ortaya?

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Teknik heyet eğer “Hesaplama sıkıntı var.” derse lisanslı kuruluş düzeltmesini yapıyor. Yok “Bu yapı riskli değildir, tamamen yanlış hesaplanmış...” Hani, tenzih ediyorum, art niyetli olabilir, bambaşka bir sebep de olabilir...

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Ama, bu bahsettiğiniz konu ayrı bir konu. Bakın, burada biz müşahhas olaydan bahsediyoruz. Bu bina yıkılmış yani bu bina riskli binaymış.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Yıkılmış, evet ama peki, ya Ramazan Bey’in yerine biri daha gitseydi, otursaydı ne yapacaktım? Aynı yer için bir sürü kişi geliyor.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Mesela, bak, şu anda şey söylendi: Diğer bütün hak sahiplerine ödemeler yapılmış. “Sadece bir ay önce boşalttım.” diye yazıp...

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Üç ay görünüyor.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Üç ay yani rapordan önce boşaltıp ya da bizim onayımızdan...

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Onaydan önce efendim, rapordan sonra yani.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Tamam, rapordan sonra. Mesela, burada ödenmesi gerekiyor bence.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Şöyle söyleyeyim: Ben bu kararları tabii ki iletiyorum ve dediğim gibi, aynı sıkıntıyı... Tabii, vatandaşır bizim için aslolan, mağdur etmemek için burada çalışıyoruz hepimiz. Vatandaş mağduriyetini en aza indirmek için düzenlemelerimiz, zaten çalışmalarımız var ve en kısa sürede, bugün, yarın diyeyim yani bakan oluruyla bu tarihleri düzeltereğim.

BAŞKAN – Orhan Bey...

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Şimdi, biz ilk etapta okuduğumuzda sanki idare bu noktada biraz haklıymış gibi Yılmaz Bey’le şey yaptık ama iş biraz daha derinlemesine geldiğinde hiç de öyle olmadığını anladık.

Şimdi, eğer bir rapor varsa, sizin anlaşmış olduğunuz kurumlarla ilgili bir rapor varsa ve bu bina da yıkılmışsa geriye dönük olarak olsa da ödemeniz gerekiyor, hakkaniyet gereği bu ortaya çıkıyor. Sizin savunmalarınız çok güzel yani hâkimsiniz ama...

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Peki, geriye dönük kaç kişiye birden ödeyeceğim ben?

ORHAN KIRCALI (Samsun) – ...sizin söylemiş olduğunuz olaylara biraz genel açıdan baktığımız zaman.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Düzenleyici olarak yapıyorum, doğrudur.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Başkanımızın söylediği çok güzel bir şey var: Her bir olayı kendi özelliğiyle, münhasır olarak değerlendirmek gerekir, hukukta da öyle yapılması gerekir.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Ama, şimdi, Ramazan Bey’e verirse bu kira yardımı ödemesini, elinizde Danıştay raporları yani mahkeme kararları var “Ödemeyin, reddedildi.” diye söylüyor. Ben şimdi o karara karşı bir işlem yapmış olacağım.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Şimdi, sizin Ramazan Bey’e vermiş olmanız, ben şöyle anlıyorum: Buradaki başvurucuya vermiş olmanız, her başvurana vermenizi de gerektirmez.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Aynı şartlarla bir sürü başvuruyu reddettim ben yani il müdürlüğü tarafından reddedildi diyorum, ben reddetmedim de.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Bakın, şöyle bir durum ama: Sizin anlaşmış olduğunuz, oradaki o kurul kimse, o bir rapor veriyor “Tehlikelidir.” diyor. Siz de herhangi bir şekilde aleyhte de bir çalışma içerisinde değilsiniz, aleyhte de bir rapor verilmiş değil ve gerçekten de riskli bulunarak bu bina yıkılıyor. Bu şahsın orayı bir ay önce, iki ay önce, üç ay önce terk etmiş olması, aslında ona o kira yardımının verilmemesine gerekçe olmaz.

BAŞKAN – Tam aksine, teşekkür etmek gerekir yani.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Tam aksi, evet, tabii ki.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Erken tahliye ettiği için, tabii ki onda haklısınız da...

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Bakın yani gerçekten, şimdi, belki hukukçu olmayanlar bunun farkında değil ama demin Başkanımızın da Enerji Bakanlığıyla alakalı söylediği çok güzel bir husus var. Buralarda herhangi bir risk meydana geldiğinde, inanır mısınız, Bakanlık veyahut da görevliler, hatta bazen de idarenin objektif sorumluluğu gereği kişilerin ve görevlilerin orada maddi tazminatlarla ve cezai sorumluluklarla karşılaşma ihtimali de çok yüksek. Bu hususun da unutulmaması gerekir. Sanki şey var böyle yani...

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Bu arada, Ramazan Bey de davasını açmış, savunmasını da yapıyoruz yani süregelen bir davası var ve sonuçlanmasını bekliyoruz biz.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Şimdi, Enerji Bakanlığında ve buradaki olaylarda biz şunu görüyoruz: Sanki böyle, idareyi biraz korumacılıkla alakalı doğru, genel savunmanız doğru. Genel çerçeve içerisinde değerlendirdiğinizde, gerçekten her bir başvurana bunu nereye kadar geri götüreceksiniz? Üç ay, altı ay, yedi ay önce terk etmiş olabilir ama her bir olayı ayrı özelliği içerisinde değerlendirmekte fayda var. İşte demin de ifade ettiğimiz gibi, rapor alınmış, sizin kurumun da bu raporun aleyhinde almış olduğu herhangi bir çalışma yok ve gerçekten de yıkılmış, geriye dönük olarak verilmesi gerekir diye düşünüyorum.

Benim ilk etaptaki görüşüm, idare sanki burada haklıymış gibiydi ama iş biraz daha detaylanınca görüşüm değişti.

ATAY USLU (Antalya) – Başkanım, ben de birkaç şey söylemek istiyorum yine.

BAŞKAN – Tabii.

ATAY USLU (Antalya) – Şimdi, bir ön tespit yapılmış anladığım kadarıyla, gözle de olsa bir ön tespit yapılmış ki... Yani, ben Van depreminde çalıştım. İlk tespitler gözle yapılır. Bunu vatandaş da yapabiliyor. Bir ön tespit sonrasında ortada bir riskin varlığı konusunda bir şüphe oluşmuş ve daha sonra vatandaş raporu onaylanmadan bu evi terk etmiş. Raporun onaylanması için kanunda herhangi bir süre yok, oradaki idarecinin keyfiyetine kalmış. Bu rapor bazen üç ay, bazen dokuz ay, bazen on iki ayda da onaylanabilir. Vatandaş orada on iki ay her gece deprem olacak riskiyle mi yaşayacaktı? Devletin konut konusunda sağlıklı konut sağlama görevi var.

İkincisi: Bir kişi suistimal yapabilir diye herkesi öyle düşünmek... Devletin, bence idarenin herhangi bir takdiri olmaz, böyle bir anlayışı olamaz, her olay kendi içinde değerlendirilir. Kaldı ki bu olayda kişi yirmi gün sonra, neyse, bir ay sonra başvurmuş. Bu arada kişiye hemen ödeme de yapılmıyor yani onay kesinleştikten sonra yapılıyor. Olaya bakılıyor, görülüyor, yirmi gün sonra deniliyor ki: “Bu bina hakikaten hasarlıymış ya da riskliymiş. Dolayısıyla, yirmi gün sonra evden çıksaydı ona ödeme yapacağız ama yirmi gün önce çıktığı için yapmıyoruz.” Bence bu olay idarenin tamamen keyfi bir

tutumunun ortaya çıktığını gösteriyor. Kaldı ki bu kişi Ombudsmanlık kurumuna başvurmuş, Kamu Denetçiliği Kurumuna başvurmuş ve böyle bir karar verilmiş. Bence Kamu Denetçiliği tam burada görevini yapmış. Bu karar derhâl uygulanmalıydı diye düşünüyorum. Yani “Tekrar mahkemeye git.” demek, bence hem Kamu Denetçiliğini de anlamsız kılıyor...

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Bizim kuruluş amacımız, mahkemeye gitmeyi engellemek.

ATAY USLU (Antalya) – Kuruluş amacına da aykırı bir durum var. Bu kişi yani bu olay üzerine bence tekrar değerlendirmek lazım. Zaten Kamu Denetçiliği Kurumu tam bu olaylar için kurulmuştur.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Ben notlarımı aldım, zaten düzenlemeyi...

BAŞKAN – Konuya vukufiyetiniz iyiydi ama...

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Ama, şöyle bir durumum var, dediğim gibi, Danıştay kararım da varken onay tarihinde ikamet etmeyenlerle ilgili...

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Danıştay her konuyla ilgili ayrı yani önüne gelen şeye bakıyor.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Ama, aynı şekilde benzer durumda olan kişiler var.

ATAY USLU (Antalya) – Ya, iki yıl sonra onay çıkmış olsa, oraya birisi oturmuş olsa eyvallah.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Yok, yok, aynı gün, on beş gün, yirmi gün önceki şeyler...

BAŞKAN – Bizim hekim bir arkadaşımızın çok güzel bir sözü var “Ameliyat başarılı geçti ama hastayı kaybettik.” diye. Şimdi siz de “Savunma başarılıydı ama...”

Kamu Denetçiliği Kurumunun kararlarını, arkadaşlar, uygularsanız hukuki bir mesuliyetiniz çıkmaz diye düşünüyorum, olmaz da. Çünkü, burası kanunla kurulmuş bir kurum, size tavsiye niteliğinde bir karar veriyor. Evet, devletimizi, hakikaten, her şeyden koruyalım, maddi ve manevi mağduriyetine engel olalım ama sadece devleti koruma refleksiyle vatandaşın da mağduriyetini sağlamayalım. Bu ciddi bir yanlış. Geçmişten beri böyle bir alışkanlık var devlette ama siz genç bir arkadaşsınız, genç bir bürokratsınız. Eski bürokratlardan olsaydınız, onlardan böyle bir şey beklerdim, derdim. Yeni bir mantıkla, yeni bir anlayışla vatandaşa hizmet etme, vatandaşın mağduriyetini giderme anlamında, telafi etme anlamında bir tutum bekliyoruz sizlerden. Bu olayda arkadaşlarımızın da dikkatini çekti, benim de dikkatimi çekti. Vatandaş bir inceleme neticesinde aldığı, kaldı ki sizinle de irtibatlı bir kurumdan aldığı bir rapor neticesinde evi tahliye ediyor. Bu arkadaşta teşekkür etmek lazım, ailesini ve kendisini...

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Bürokrat siyasetçimiz ne diyecek merak ediyorum.

ATAY USLU (Antalya) – Ben bunun için diyorum, hani devleti korumanın bir güdü olmasını şey yapmıyorum, vatandaş korumak bizim güdümüz olmalıdır. Devlet vatandaş için vardır. Buradaki konu hakikaten tam öyle. Olayı tam tersinden düşünelim: Vatandaş çıkmadı, raporu da onaylamamız gecikti ve deprem oldu. En başta Başkanımızın dediği gibi, bu süre içerisinde bu raporu geç onaylayan kurumun sorumluluğu ortaya çıkacaktır.

Burada Şu olabilir, hani bunu anlarım: ıktı kişi, çıktıktan sonra aradan iki yıl geçti. O süre içerisinde demeyebilirsiniz ama on beş gün geçmiŐ ve kişi zaten onaylandıktan sonra size başvurmuş. Çok kısa bir süre var ortada, on beş, yirmi günlük kısa bir süre var. Olaya bakınca, net bir Şekilde, bu kişinin riskten dolayı ıktıŐı belli.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Ben Ramazan Bey için o yapıya ne zaman baŐvurulmuŐ, lisanslı kuruluşa ne zaman baŐvurulduĐunu öğreneceğim, o Şu an elimizdeki bilgilerde yok.

ATAY USLU (Antalya) – On beş gün sonra ıktıŐına göre demek ki...

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – EĞer karot alınıp da bir Şey yapıldıysa onunla ilgili düzenlemeye, dediğim gibi, müdahil olacağım, tabii davadan vazgeçerse. Dava amaya devam ederse ona yapacağım bir Şey yok.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Ama dava amaya da siz sebebiyet vermişsiniz.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Düzeltmeye çalıŐacaĐım tabii ki.

BAŞKAN – Arkadaşlar, davadan vazgeçme Şartı doğru değil. Davadan vazgeçer vatandaşımız, derdi o değil.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Yok, Şey için söyledim, kesin olduğu için söylemedim, yanlış anlamayın.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Tazminatını aldıktan sonra zaten dava konusuz kalır yani.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Dedidim gibi, lisanslı firmaya başvuru tarihine bakacağız.

ATAY USLU (Antalya) – Biz bu konuyu Ramazan Bey için demiyoruz, zaten onun konusu geçmiŐ ama bundan sonra olmaması için diyoruz.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Tabii, tabii, bütün hepsi için yapacağız.

ATAY USLU (Antalya) – 17/6/2015'te tahliye ediyor, 14/7/2015'te onaylanıyor, yirmi gün var arada. Yani, dolayısıyla...

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Eylül diye gördüm ben, önce bir onu söyleyeyim. Bana verilen evrakta eylül ayında raporun onaylandığı söyleniyor. Lisanslı kuruluşa başvuru tarihinin ne zaman olduğunu araŐtıracaĐım. EĞer ki tahliye tarihinden nceyse bununla ilgili düzenlemeyi yapacağım.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Asıl kıstas o işte yani sizin anlaşmış olduğunuz o firmaya başvuru tarihi çok önemli.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Ona bakacağım işte ben.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – O çerçevede, o minval üzerine, o raporla tahliye etmişe alması gerekir.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Bakacağım ona da, dediğim gibi...

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Keyfi bir davranışsa o ayrı bir şey. Tabii, bir genel değerlendirme de olabilir.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Daha öncesine geliyorsa yapacağım bir şey kalmıyor.

ORHAN KIRCALI (Samsun) – Tabii, kalmaz.

ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI ALTYAPI VE KENTSEL DÖNÜŞÜM HİZMETLERİ GENEL MÜDÜRLÜĞÜ FİNANSMAN DAİRE BAŞKANI DİDEM ERTEK – Tamam.

BAŞKAN – Evet, arkadaşlar, Kamu Denetçiliği Kurumunun (2016/2654) şikâyet no.lu başvuruyula ilgili verdiği tavsiye kararı hakkında bilgi vermek üzere sözü Kamu Denetçiliği Kurumu temsilcisi Mustafa Özyar'a veriyorum.

KAMU DENETÇİSİ MUSTAFA ÖZYAR – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim, Komisyona katılan idarenin değerli temsilcileri; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Başvuru konusu: Ahmet Koyuncuoğlu adlı bir başvuru 2016 yılında Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesi mezunu olup kendisine 27 Mart 2015 tarihinde 657 sayılı Kanun'un ilgili hükmü gereğince ilave bir derece verildiğini ancak daha sonra 14 Mayıs 2015 tarihinde 657 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesinde mezun olduğu okulun sayılmaması sebebiyle ilave 1 derecenin geri alındığını ve işlemin iptal edildiğini, bu sebeple de işlemin hukuka aykırı olduğu ve hakkaniyete aykırı olduğu gerekçesiyle ilave 1 derece verilmesi talebiyle kurumumuza başvuruda bulunmuştur.

Kurumumuz, 2016 tarihinde verdiği bir kararla, her ne kadar 657 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesinin ilgili bendinde başvuruçunun mezun olduğu Gazi Üniversitesi Endüstriyel Sanatlar Eğitim Fakültesinin adının sayılmaması sebebiyle ilave 1 derecenin geri alınmış olmasında hukuka herhangi bir aykırılık bulunmamış ancak hakkaniyet yönünden bu konuda eşitliğe aykırı davranıldığı ve bu hususun hakkaniyet gereği düzeltilmesi sebebiyle Millî Eğitim Bakanlığına bir tavsiyede bulunmuştur. Tavsiyede de söz konusu 657 sayılı Kanun'un 36'ncı maddesinin (A) bendinin (2)'nci fıkrasında sayılı okullara eş değer olarak kabul edilebilecek okulların Millî Eğitim Bakanlığının teklifi üzerine Bakanlar Kurulunca ilave edilmesi gerektiği, bunun için de Millî Eğitim Bakanlığının ilgili kurumlardan, Devlet Personel Başkanlığı ve Maliye Bakanlığından görüş alarak bu konuda bu hakkaniyete aykırı durumun düzeltilmesi için Başbakanlığa teklifte bulunması hususunda tavsiyede bulunulmuştur. Ancak Millî Eğitim Bakanlığı, bununla ilgili verdiği, bize bildirdiği kararda söz konusu karara uymama yönünde gerekçe belirtmiştir.

Bu durumla ilgili hususu sayın Komisyona arz ederim.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

Millî Eğitim Bakanlığından Sayın Müsteşar Yardımcımız Ahmet Emre Bilgili Bey'i şimdi dinleyeceğiz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AHMET EMRE BİLGİLİ – Sayın Başkanım, çok değerli milletvekilleri; hepinize saygılar sunuyorum.

Millî Eğitim Bakanlığı tavsiye kararı değerlendirmek üzere Yüksek Öğretim Kurulu Başkanlığına, Devlet Personel Başkanlığına yazılar yazmış, onların görüşlerini almış, mahkeme kararlarını da dikkate alarak bir değerlendirme yapmış. Bu değerlendirme sonunda, 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36'ncı maddesinin (A) bendinin (2)'nci fıkrasında belirlenen yükseköğretim programları arasında endüstriyel sanatlar eğitim fakültesi yer almadığından ilave bir derece verilemeyeceği değerlendirilmiştir.

Bilindiği üzere, mezkûr fakültenin fıkra kapsamına alınabilmesi için de 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu'nun 36'ncı maddesinin (G) bendine göre Bakanlar Kuruluna yetki verilmiştir. Tavsiye kararının sonuç bölümünün uygulanabilirliği açısından değerlendirilmesi üzere Bakanlığımız Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğüne talimat verilmiştir.

Arz ederim efendim.

KAMU DENETÇİSİ MUSTAFA ÖZYAR – Sayın Başkanım, özür dilerim; sayın müsteşarımız bu konuda Başbakanlığa herhangi bir teklifte bulunulup bulunulmadığı hususunda bilgi sahibi mi acaba?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AHMET EMRE BİLGİLİ – Henüz bulunulmamıştır ama Hukuk Hizmetleri Genel Müdürlüğüne bu tavsiye kararının hukuki açıdan değerlendirilmesi için bir talimat verilmişti.

En son durum budur efendim.

BAŞKAN – Ne kadar oldu bu?

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AHMET EMRE BİLGİLİ – Dün talimat verilmiş efendim.

BAŞKAN – Karar ne zaman iletildi?

KAMU DENETÇİSİ MUSTAFA ÖZYAR – 14/11/2016.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AHMET EMRE BİLGİLİ – 9/3/2017 tarihli yazı.

En son, bu toplantının daveti gelince bu toplantının daveti üzerine yapılmış. Ama bu, Bakanlığın resmî görüşü. Yani şahsen benim kişisel görüşüm -tabii, kişisel görüş olmaz ama- bu mağduriyetin haklı olduğu yönünde.

BAŞKAN – Arkadaşlar, o zaman, şimdi beş altı ay beklemek doğru değil veya dört ay. Kamu Denetçiliği Kurumunun tavsiye kararı geldikten sonra bunun dört ay bekletilmesi doğru değil. Sayın Müsteşarım, bu eski alışkanlıklarımızı terk etmemiz lazım. Daha süratli, daha etkin, daha verimli çalışmamız adına siz de arkadaşlarınıza bu hususta bir talimat verirsiniz herhâlde bundan sonra böyle bir mağduriyet ya da böyle bir şey yaşanmaz.

MİLLÎ EĞİTİM BAKANLIĞI MÜSTEŞAR YARDIMCISI AHMET EMRE BİLGİLİ – Olmasın tabii.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyoruz.

Evet, şimdi Kamu Denetçiliği Kurumunun 2015/5347 şikâyet no.lu başvurusuyla ilgili verdiği tavsiye kararı hakkında bilgi vermek üzere sözü Kamu Denetçiliği Kurumu Temsilcisi Mustafa Özyar'a veriyoruz.

KAMU DENETÇİSİ MUSTAFA ÖZYAR – Sayın Başkanım, saygılar sunarım.

Başvuru konumuz Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığında zabıta memuru olarak çalışan Levent Gökhan adlı bir başvurucumuzun kendisinin ve zabıta memuru olarak çalışan diğer arkadaşlarının çalıştığı -yaklaşık 20 civarında- Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığında yaklaşık 2000 yılından beri görevde yükselme sınavı açılmadığı, dolayısıyla zabıta komiserliği görevinin de

görevde yükselme sınavıyla gelinebilen bir görev olduğu, kendileri kaynaktan bu görevin beslenmeden görevlendirme usulüyle, tedbiren veya vekâleten görevlendirme usulüyle zabıta komiseri olarak yıllardır görevlendirme yapılarak bu görevleri başka kişilerin ifa ettiği, bu konuda kendilerinin zabıta memuru olarak mağdur oldukları yönünde bir başvurusu olmuştur.

Kurumumuzca 2016 yılında yapılan incelemeler neticesinde yine yargı kararları da göz önüne alınarak ilgili idareye geçici ve istisnai olarak başvurulacak bir yol olan görevlendirmenin sürekli hâle getirildiği, bu durumun ise kariyer ve liyakat ilkelerine aykırı olduğu sonuç ve kanaatine varılarak zabıta komiserliği görevde yükselme sınavı açılması ve bu konuda makul sürede mağduriyetlerin giderilmesi için yeni bir işlem tesis etmesi konusunda Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığına tavsiyede bulunulmuştur.

Konuyla ilgili özet durumu arz ederim.

BAŞKAN – Evet, bendeki kayıtlara göre Kocaeli Büyükşehir Belediye Başkanlığı Genel Sekreter Yardımcısı Sayın Doğan Erol Bey’e söz vereceğim.

Buyurun.

KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI DOĞAN EROL – Sayın Başkanım, değerli kurul üyeleri; saygıyla selamlıyorum.

Son yazınız üzerine, şu metinden okursam birçok şeyin cevabı var ancak sorularınızı daha sonra cevaplayayım.

Kamu Denetçiliği Kurumu tavsiye kararına istinaden Zabıta Daire Başkanlığının 21/6/2016 tarih falan Ek-1 talebiyle zabıta personeline yönelik görevde yükselme sınavıyla ilgili çalışma başlatılmıştır ancak 6111 sayılı Kanun’un 657 sayılı Devlet Memurları Kanunu’nda yapılan değişiklikle anılan kanunda “sicil” ibareleri kaldırılmıştır. Buna rağmen, Belediye Zabıta Yönetmeliği’nin “Görevde yükselme şartları” başlıklı 17’nci maddesinde görevde yükselmeye tabi kadrolara başvurabilmek için son üç yıllık sicil notu ortalaması en az iyi derecede olmak şartı bulunmakta. 2011 yılından sonra memur olanlar hakkında sicil raporu düzenlenmediği göz önüne alındığında, yönetmelik hükümlerine göre bu kapsamda kalan memurlar yapılacak bir sınava giremeyecektir. Yine, yönetmelik ekinde yer alan Ek-1 değerlendirme formunun 3’üncü maddesindeki değerlendirme kıstasları arasında yer alan sicil notunun aritmetik ortalaması kıstasının 2011 yılından önce memur olan ve sicil notu bulunan personel ile 2011 yılından sonra memur olan personel arasında eşitsizliğe neden olacağı açıktır. Sicil notu nedeniyle başvurusu kabul edilmeyen kişilerce konu yargıya taşınacaktır.

Yönetmelikte bulunan sicil hükmünün uygulanabilirliği ve uygulanacaksa nasıl uygulanacağı konusunda birçok mahallî idarede tereddütler bulunmaktadır. Konuyla ilgili Devlet Personel Başkanlığına ve İçişleri Bakanlığı Mahalli İdareler Genel Müdürlüğüne bu konudaki tereddütlerin giderilmesi için ilgili görüş yazısı yazılmıştır.

Bir de Sayın Başkanım, bu konuyla alakalı Türkiye Belediyeler Birliği ve İçişleri Bakanlığıyla şifâhen görüşüyoruz, bir yönetmelik değişikliği beklentimiz var. Zaten diğer memur arkadaşlarımızla alakalı 2010 yılında 45, 2011 yılında 18, 2012 yılında 42, 2015 yılında 65 olarak 170 personelin de ataması yapılmıştır. Karar sizin.

Kamu Denetçiliği Kurumunca tarafımıza gönderilen vatandaş mağduriyetinde haklıdır. Bunu telafi etmemiz gerektiğini inanıyoruz. Bu konuda yazılarımızı yazdık. Ancak demin beyefendinin söylediği gibi geç yazmışız.

BAŞKAN – Şimdi, Mahalli İdareler Genel Müdür Yardımcısı Sayın Abdullah Demir, buyurun.

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULLAH DEMİR – Sayın Başkanım, değerli katılımcılar; sizleri ve tüm katılımcıları şahsım ve kurumum adına saygıyla selamlıyorum.

Az önceki konuşmacının belirttiği gibi, bu konuda henüz bize görüş bildiren bir yazı gelmedi. Ancak bu yazı ulaştığında... Biz de toplantı için hazırlık babından bu konuyu değerlendirdik arkadaşlarımızla. Bu zabıttan görevde yükselme sınavına girecek kişinin değerlendirildiği Ek-1 değerlendirme formu var. Bu formda 8 tane kriterden bahsediliyor. 2011'den sonra giren memurlar ile 2011'den önceki memurlar arasında bir eşitsizlik olmaması babında bu sicil ile ilgili Ek-1 formundaki 3'üncü madde değerlendirmeden çıkarılırsa hepsi eşit bir şekilde değerlendirmeye alınmış olurlar diye düşünüyoruz, bu şekilde görüş vermeyi düşünüyoruz. Henüz bize bu soru gelmedi, geldiğinde de cevabımız bu yönde olacaktır.

Yönetmelik konusunda, arkadaşımızın belirttiği gibi, hem zabıta hem de itfaiyeyle ilgili şu an Bakanlığımızda 2 komisyon bu yönetmeliklerin değiştirilmesi, yeni bir yönetmelik çıkarılmasıyla ilgili çalışmalar yapıyor. Tahminim bir iki ay içinde bu konuda da yönetmelik çalışması sonuçlanacaktır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Lütfen şeyi yanlış anlamayın, benim maksadım şu değil: Yani bunu sadece sınavla vermek mi doğrudur yoksa başka kriterler de arıyor musunuz? Kabiliyet, mesela itfaiyede, özellikle itfaiyeyi de söylediğiniz için beceri, yetenek; böyle kriterler... Yani bunun yanında başka bir...

KOCAELİ BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETER YARDIMCISI DOĞAN EROL – Arıyoruz Başkanım, o var. Mülakatı olması gerekiyor, zaten mülakat kaldırdı, o da bir sorun tabii.

BAŞKAN – Bir örnek vereyim: Biz ilk geldiğimizde 2002 yılında veya 2003 yılında Sağlık Bakanlığımızın bir şikâyeti vardı, bir mağduriyetten söz etmişti. KPSS'yle kendilerine teknik eleman; inşaat, elektrik mezunu teknik eleman gönderildiğini, hâlbuki kendilerine sağlıkçı insanların daha fazla lazım olduğunu filan söylemişti. Adalet Bakanlığı da yine adalet meslek yüksekokulundan öğrencileri tercihen kullanmak istediğini ifade etmişti.

Bu ve benzeri konularda yani itfaiyede ya da zabıttada benzer bir şey yaşanabilir mi? Bu hususu nasıl düzenleyeceksiniz?

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULLAH DEMİR – Efendim, şu an hazırlamakta olduğumuz yönetmelikte belli bir KPSS barajını aştıktan sonra mülakat da olacak. Sizin de belirttiğiniz gibi, gerek zabıttada gerekse itfaiyede bir sınavı aşmak ya da testi cevaplamamanın yanında bazı bedensel ve özel yeteneklerin de aranması şart. Mesela itfaiye için bir halatla tırmanma, balta ve itfaiye araçlarını kullanma gibi özel yetenekler de beklendiği için KPSS'nin yanında bir mülakatla bu beceri şeyleri de yer alacak.

BAŞKAN – Tamam. Yani teknik bir değerlendirme de gerekecek anladığım kadarıyla, özel bazı şeyler de.

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULLAH DEMİR – Evet, teknik bilgi beceri de gerekecek.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyoruz.

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULLAH DEMİR – Biz teşekkür ediyoruz.

BAŞKAN – Sual var mı?

KAMU DENETÇİSİ MUSTAFA ÖZYAR – Tamam Başkanım, teşekkür ederiz. Biz de kurum olarak yönetmelik değişikliklerini takip edeceğiz.

Saygılar sunarız, teşekkür ederiz.

BAŞKAN – Peki, çok teşekkür ediyoruz.

Evet, Kamu Denetçiliği Kurumunun 2015/1929 şikâyet no.lu başvuruyla ilgili verdiği tavsiye kararı hakkında bilgi vermek üzere sözü Kamu Denetçiliği Kurumu temsilcisi Sayın Tunçak'a veriyorum.

Buyurun.

KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK – Saygıyla selamlıyorum, teşekkür ediyorum.

Bizim iş bölümümüz kurumlar olarak değil, alan olarak konu bazlı olduğu için, her kurumla bütün kamu denetçilerimizin yazışma veya konuları olabiliyor.

Bizim de burada Ankara Büyükşehir Belediyesine muhatap bir tavsiye kararımız vardı. Konumuz da intibak işlemlerine ilişkin. Bizim başvurucumuz, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğü nezdinde belirli süreli hizmet akdiyle çalışmaktayken Ankara İl Özel İdaresine geçiyor, daha sonra da 6111 sayılı Yasa gereğince de Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğüne geçiyor. Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğündeyken önceki çalışmalarına ilişkin intibak işlemleri için dava açıyor 13. İş Mahkemesine.

Başvurucuyla aynı durumdaki başka bir kişi de intibak alacağı için dava açmış, Şanlıurfa 2. İş Mahkemesindeki bu karara da ilişkin, Yargıtayın 7. Hukuk Dairesinin verdiği 2013 tarihli kararla da... Bu kararın önemi, Çalışma Bakanlığınca ve Toplu İş Sözleşmeleri'nde baz alınması içtihat olarak kabul edilmesinden kaynaklı. Türkiye Yol-İş Sendikası ve TÜHİS, bu görüşlere binaen, toplu iş sözleşmesinde kişilerin davasından vazgeçmesi karşılığında intibak işlemlerinin yapılacağını ifade ediyor. Dolayısıyla, Köy Hizmetleri Genel Müdürlüğünde çalışmaya devam eden başvuran, davasından vazgeçiyor. Toplu İş Sözleşmesi gereğince de davasından feragat ettiğinden Karayolları 4. Bölge Müdürlüğünce, başvuranın Karayollarında göreve başladığı tarihler arası 2011 ve 2013 tarihleri dönemlerine ilişkin intibak işlemleri gerçekleştiriliyor. Bu süreye ait ücret farkları da kendisine ödeniyor. Kalan sürenin ise Ankara İl Özel İdaresinde geçen süreler olduğundan bahisle ve 6111 sayılı Yasa'daki özel hükümden kaynaklı, bu, 166'ncı maddenin (6)'ncü fıkrasında "Devre konu işçiler bakımından devir tarihinden önce doğmuş ve devir tarihinde ödenmesi gereken borçlardan devralan kurumun sorumlu tutulamayacağı..." yazdığı için, Karayolları Genel Müdürlüğü sorumluluk kapsamındaki süreye ilişkin ödemiş, öncesini ödememiştir.

Ankara İl Özel İdaresi de devredildiği için, tüzel kişiliğini kaybettiğinden, bu intibaka ilişkin alacağı başvurana kimin ödeyeceği hususunda, bizim, Kamu Denetçiliği Kurumumuzda devam eden inceleme sonucunda, tüzel kişiliği kaldırılan Ankara İl Özel İdaresinin devir öncesi borçlarının hangi kuruma devredildiğine ilişkin Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyon kararı tetkik ediliyor. Burada, borçların önemli bir kısmının Ankara Büyükşehir Belediyesine devredildiği gözüküyor çünkü işçilerin de yüzde 87'si Ankara Büyükşehir Belediyesine devredilmiş vaziyette. 6360 sayılı Kanun'un 3'üncü maddesinin (10)'uncü fıkrasında da bu kanunun uygulanmasıyla ilgili tereddütleri gidermeye, düzenleyici ve yönlendirici işlemler yapmaya İçişleri Bakanlığının yetkili olduğu belirtildiğinden, kurumumuz İçişleri Bakanlığından da görüş istiyor. İçişleri Bakanlığı Hukuk Müşavirliği bize verdiği görüşte de devir tarihinden önce emekli olmuş mülga Köy Hizmetleri ve Özel İdare personelinin özlük dosyaları ile kıdem tazminatı alacaklarının ilgisi nedeniyle bu devrin Büyükşehir Belediyesine yapılmasının daha uygun olacağını değerlendiriyor.

Bu nedenlerle, Toplu İş Sözleşmesi'nin hükmünden önce naklen atandığı ve nakil görev öncesi yaptığı Ankara İl Özel İdaresinin başvuruçunun nakil sonrasında kaldırılmasıyla, işçilerin önemli bir kısmının -yüzde 87- Ankara Büyükşehir Belediyesine devredilmesi, konu hakkında İçişleri Bakanlığı Müşavirliğinin görüşü, büyükşehir belediyelerinin muhatap alınması yönünde olması ve de Konya

Büyükşehir Belediyesine ait emsal bir mahkeme kararının da kurumumuzca değerlendirilmesi sonucu il özel idareleri yerine büyükşehir belediyelerine bu husumetin yöneltmesi, intibak alacaklarının bu büyükşehir belediyelerince ödenmesi gerekliliği hem mevzuatta hem yaklaşımda açıkça görülmektedir.

28 Mart 2016 tarihli tavsiye kararımıza cevaben Ankara Büyükşehir Belediyesi, 7 Nisan 2016 tarihli yazılılarıyla, Belediyelerince yasal düzenlemeler çerçevesinde incelemekte olduklarını bildirmişlerdir. Ama 16/6/2016 tarihli yazılarında bizim 6328 sayılı Yasa'mızın 23'ünde gerekçesiyle bildirmesi gerektiği hâlde, gerekçe bildirmeden, sadece belediyelerce uygulanabilirliği konusunda herhangi bir işlem yapılamayacağı yönünde, yazıyla bildirimde bulunmuştur.

Konu bundan ibarettir.

BAŞKAN – Evet, Ankara Büyükşehir Belediyesi Genel Sekterimiz Asım Balcı'ya söz veriyorum.

Buyurun Sayın Balcı.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ ASIM BALCI – Sayın Başkanım, sayın milletvekillerim, kıymetli hazırım; hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Bu söz konusu başvuruyla ilgili konuyu biz değerlendirdiğimiz zaman şöyle bir hususla karşı karşıya bulunmaktayız: Bu başvuru sahibi Mehmet Şeker ile Büyükşehir Belediyemiz arasında herhangi bir illiyet bağı bulunmamaktadır.

Şimdi, özel idareler kapatıldıktan sonra, tüzel kişilikleri, borç ve alacakların bir kısmı bize devredildi, doğru; personelin bir kısmı da bize devredildi. Yüzde 87'si -ki bu rakam 393 kişi- Büyükşehir Belediyesine personel olarak devredildi ama bu 393 kişinin 303 kişisini yine kanunun verdiği yetkiyle biz Devlet Personel Başkanlığı vasıtasıyla diğer kamu kurum ve kuruluşlarına gönderdik. Yani, gelenlerin, bu yüzde 87'nin yüzde 75'i yine ilgili kurum ve kuruluşlara gitti ve burada bir işlem yapabilmemiz için bizim, devir ve tasfiye komisyonunca “Şu, şu, şu konular Ankara Büyükşehir Belediyesinin sorumluluğundadır.” şeklinde bir kararın verilmiş olması gerekiyor ve hangi kurumun hangi işten sorumlu olacağıyla ilgili, bu konuda herhangi bir karar verilmediğinden dolayı, bizim, bu kişinin alacağıyla ilgili bir işlem yapmamız çok kolay değil.

Ben, müsaade ederseniz, detaylarını açıklamak üzere, hukuk müşaviri arkadaşımızdan teknik detaylarla ilgili de bilgi vermesini rica edeceğim. Ondan sonra sorularınıza cevap verebilirim Sayın Başkanım.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İ. HUKUK MÜŞAVİRİ VEYSEL KAZAN – Sayın Başkanım, değerli Komisyon üyeleri, Kamu Denetçiliği Kurumunun denetçileri ve kamu kurum ve kuruluşlarının değerli temsilcileri; öncelikle hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Malum olduğu üzere, 1/4/2014 tarihinde yürürlüğe giren 6360 sayılı Yasa'yla, daha önce bu kanunla tüzel kişiliği kaldırılan il özel idaresi tarafından yürütülen birtakım hizmet, alacak, iş ve işlemler, yine 6360 sayılı Yasa'da belirtildiği üzere, bakanlıklara, büyükşehir belediyelerine, ilçe belediyelerine, bağlı kuruluşlarına ve -Ankara Valiliği- valilikler nezdinde kurulan yatırım izleme ve koordinasyon başkanlıklarına devredildi.

Mezkûr kanunun geçici 1'inci maddesinin (1)'inci, (5)'inci ve (6)'ncü fıkralarında devir işlemlerinin ne şekilde yapılacağı çok açık bir şekilde düzenlenmiş. Buna göre, vali yardımcısının başkanlığında, valinin uygun göreceği kurum ve kuruluşların temsilcileriyle hangi işler ve hangi kamu hizmetlerinin hangi kamu kurum ve kuruluşlarına devredileceği ayrıntılı bir Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu kararına konu edileceği ve bu kararla birlikte, o iş ve işlerden doğan hak ve alacakların devredileceği çok açık bir şekilde düzenlenmiştir.

Bu konuyla ilgili olarak, Ankara Valiliği Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonunun 25 Mart 2014 tarihinde vermiş olduğu 80 sayılı Karar'la Büyükşehir Belediyemize 391 personel devredilmiştir. Dolayısıyla, kanun hükmü gereği, bu personelden kaynaklanan hak, alacak ve borçlar da idaremize devredilmiştir. Ancak karar ekindeki liste incelendiğinde, başvuru Mehmet Şeker ismi bulunmamaktadır. Hâlen, Mehmet Şeker, Karayolları 4. Bölge Müdürlüğünde çalışmaktadır. Bu, birinci husus.

İkinci husus: Başvurucu, il özel idaresi aleyhine 2011 yılında, 2009 ve 2011 yılları arasındaki intibakının yapılmadığına ilişkin bir dava açıyor. Dava, değerli kamu denetçimizin de az önce zikrettiği üzere, Toplu İş Sözleşmesi'ndeki hüküm ve 6111 sayılı Yasa'nın 166'ncı maddesindeki hüküm gereği, açılan davalardan feragat edilmesi üzerine, kendisine, Karayolları Genel Müdürlüğünde çalışmış olduğu 2011 ve 2013 yıllarına ilişkin, intibaka ilişkin kısımlar ödeniyor. Karayolları Genel Müdürlüğü, 6111'in 166'ncı maddesindeki gerekçeyle devraldığı işçinin devirden önce doğan döneme ilişkin borçlarını ödememekte haklı.

Ancak işçinin daha önceki dönemde çalışmış olduğu dönem il özel idaresine ait. İl özel idaresinin tüzel kişiliği kaldırıldı. Doğrudur, il özel idaresinde çalışan işçilerin yüzde 87'si Ankara Büyükşehir Belediyesine devredilmiştir, ancak il özel idaresinin bütün iş, işlem ve personeli Ankara Büyükşehir Belediyesine devredilmemiştir; Ankara Valiliği Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığına devredilenler vardır, bakanlıklara devredilenler vardır, ilçe belediyelerine devredilenler var, bağlı kuruluş ASKİ ve EGO gibi kamu kurum ve kuruluşlarına devredilenler de var.

Normalde, bu kanuna göre, borç ilişkisinin büyükşehir belediyesi açısından doğabilmesi için valilik Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonunca alınmış bir karar olması gerekir. Oysa, ortada, idaremizin borcunu doğuran bir karar bulunmamaktadır. Nitekim, Yargıtay 22. Hukuk Dairesinin bu konuya ilişkin olarak vermiş olduğu 2 tane kararı da değerli Komisyonumuza sunmak istiyorum: Bu kararda da açıkça belirtildiği üzere, devre konu alacakla ilgili, davalı sıfatının kime ait olduğu hususunda tereddüde düşüldüğünde, öncelikle dava konusu borcu doğuran ya da davacının hak ettiği borcun hangi kurumdan doğduğunun ve o kurumdan doğan borcun ve kişinin hangi kuruma devredildiği hususunun tespiti önem arz etmekte. Söz konusu işçi, Ankara Büyükşehir Belediyesi Başkanlığına devredilmediğine göre, kendi talebinden doğan borcun da Büyükşehir Belediyesi açısından hukuken sorumlu tutulması mümkün değil. Bu iki kararı da yüksek müsaadelerinizle Komisyonunuzda sunmak istiyorum.

BAŞKAN – Arkadaşlarımız alsınlar.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İ. HUKUK MÜŞAVİRİ VEYSEL KAZAN – Diğer bir husus –çok özür diliyorum, sözlerimi biraz fazla uzattım- malum olduğu üzere, 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu gereği, idarenin iş ve işlemlerinin mali denetimi Sayıştay tarafından yürütülmektedir. 5018 sayılı Kanun'a göre, idarenin kaynağının azalması da bir kamu zararını teşkil etmektedir. Yaptığımız iş ve işlemlerde her harcama yetkilisinin, kaynak kullanırken kullanmış olduğu kaynağın kanun, tüzük, yönetmeliklere dayanıp dayanmadığı ve kaynağının bulunup bulunmadığı konusunda da yeterli inceleme ve araştırma yapması da gerekiyor. Valilik Devir, Tasfiye ve Paylaştırma Komisyonu kararı olmaksızın, idaremizin hukuken sorumluluğunun bulunmadığı bir hususla, idaremizce bir ödeme yapılmasının, bu husus açısından da idaremizde çalışan harcama yetkilileri açısından mali sorumluluk doğuracağı düşüncesiyle tavsiiye kararına uyulmamıştır.

BAŞKAN – Niye gerekçe bildirmediniz?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İ. HUKUK MÜŞAVİRİ VEYSEL KAZAN – Gerekçe olarak, zannediyorum, bir, üst yazıyla göndermişler. Üst yazının altında hukuk müşavirliği görüşü yazılmış. Zannediyorum, orada bir hata yapılmış. O görüşte de bu hususlar yazıyor efendim.

BAŞKAN – Keşke o gerekçeniz gönderilmiş olsaydı nezaketten. Şık olmayan bir...

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İ. HUKUK MÜŞAVİRİ VEYSEL KAZAN – O konuda çok büyük bir hata yapmışız, bunu kabul ediyoruz.

BAŞKAN – Peki, Mehmet Şeker sizde personel olarak gözükmüyor.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ İ. HUKUK MÜŞAVİRİ VEYSEL KAZAN – Evet.

BAŞKAN – Nerede çalışıyor Mehmet Şeker?

KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK – Başkanım, burada, şimdi, bakış açısı olarak öncelikle şuradan, Mehmet Şeker’in şu an personel olarak devredildiğini söylemiyoruz zaten ya da öyle bir iddia yok. Şu anda Karayolları Genel Müdürlüğünde çalışıyor ama 6111’e kadar Karayolları kendi süresine ilişkin intibak işlemi yapıyor. Burada, kişinin il özel idaresinde çalıştığı süreye ilişkin intibak işlemi yapılmıyor, bunun ücrete yansımaları yapılmıyor.

Burada, Büyükşehirin muhatap alacağı Mehmet Şeker değil, Ankara İl Özel İdaresinin tüzel kişiliğinin olmaması. Demin Enerji Bakanlığında yaşadığımız süreci yaşıyoruz. Yani, Ankara İl Özel İdaresi kapatıldı, kişi Karayolları Genel Müdürlüğüne 6111’le nakledildi. Orada Toplu İş Sözleşmesi ki sayın meslektaşımın sunacağı Yargıtay kararlarından öte, buradaki Yargıtay 7. Hukuk Dairesine dayanılarak -yani farklı kararlar var ama- içtihat olarak kabul edilip Toplu İş Sözleşmesi’nin temelini oluşturan, Yargıtayın 7. Hukuk Dairesinin kararına binaen bu vatandaşa diyor ki: “Davandan vazgeç, intibakını yapacağız.” Vatandaş davasından vazgeçiyor, toplu iş sözleşmesinden faydalanıyor ve Karayolları diyor ki: “Ben senin intibakını şu süreye kadar yaparım.” Evvelki süre, Ankara İl Özel İdaresine. Adam davadan vazgeçti toplu işten yararlanmak için. Ankara İl Özel İdaresinin tüzel kişiliği yok, bu süreye ait intibak şeyini kim yerine getirecek? Devlet olarak hepimiz bir organız. Baktığımız zaman, o yasanın yorumundan kaynaklı İçişleri Bakanlığına sorduğumuz vakit, hukuk müşavirliği diyor ki: “Büyükşehir Belediyesinin husumetin ve borcun intibak işlemi ödemesi gerektiği” diye kurumumuza cevap veriyor. Gene emsal kararlara bakıyoruz Konya Büyükşehir Belediyesinde bu tip yaşanan, orada da mahkeme kararı diyor ki: “Konya Büyükşehir Belediyesi bu intibakı -hani, il özel idarede geçen süreye ilişkin intibakı-...” Burada personelin büyükşehir devredilmiş olup olmaması değil, burada Ankara İl Özel İdaresinde çalıştığı süreye ilişkin borcun... Çünkü tüm alacak ve borçlarıyla devrediliyor, 6111’deki gibi devirden sonraki borçlar değil, devir öncesindeki hak ve menfaatlerle birlikte belediyeye devrediliyor. Büyük kısmı da büyükşehir belediyesine devredildiği için personelin, oradan kaynakla sınırlım İçişleri Bakanlığı da bize bu şekilde görüş veriyor; diğer Konya’daki emsal kararı da o şekilde. Ayrıca, Ankara Valiliği vazgeçmeden doğan Mehmet Şeker’in açtığı dava dosyasını Ankara Büyükşehir Belediye Başkanlığına gönderiyor. Dolayısıyla, yani her yol Ankara Büyükşehir Belediyesini ifade ettiği için de kararda bu intibakın borcunun ödenmesi kapatılmış tüzel kişiliği olmayan bir devlet kurumunun devirle büyükşehir belediyesinin olması gerektiği yönünde tavsiye kararı verilmiş durumda.

ATAY USLU (Antalya) – Başkanım...

BAŞKAN – Atay Bey, buyurun.

ATAY USLU (Antalya) – Şimdi, ben kaymakamken, çalışırken bana bir ödeme yapıldı il özel idaresi tarafından. Sayıştay üç yıl sonra dedi ki: “Fazla ödeme yapılmış, bu fazla ödemeyi geri iade etmen gerekiyor.” E, ortada il özel idaresi yok, bana dedi ki: “Antalya Büyükşehir’e iade edeceksin.” Ben de Antalya Büyükşehir hesaplarına iade ettim. Bu mantıkla yola çıkacak olursak, parayı öderken büyükşehir’e ödüyoruz ama alırken ortada kurum yok. Dolayısıyla, bence Kamu Denetçiliğinin kararı burada, bu olayda da görüldüğü üzere doğrudur.

BAŞKAN – Ankara Büyükşehir Belediyesi...

ATAY USLU (Antalya) – Parayı geri iade ettim ben Antalya Büyükşehir’e.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Ankara Büyükşehirde para çok, versin, niye bu kadar...

ATAY USLU (Antalya) – Şehir açısından, bu da doğru bir karardı.

KAMU DENETÇİSİ CELİLE ÖZLEM TUNÇAK – Çok teşekkür ederim.

Ben lafı uzattığım için unuttum, şuraya not almıştım. “Kaynak” derken de kurumumuzun burada çok büyük bir sorunla... Hazır kamudaki bürokrat arkadaşlar da varken, harcama yetkilisi arkadaşların hangi sorumluluk altında bu parayı ödeyeceği endişesini esefle karşılıyorum. Yani, mahkeme kararı olursa bir endişe olmuyor, Kamu Denetçiliği Kurumunun kararına binaen ödenen paralarda da bir endişe taşımamaları gerektiğini arz ediyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Buyurun Üstat.

ANKARABÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 1. HUKUK MÜŞAVİRİ VEYSEL KAZAN – Başkanım, çok özür diliyorum. Bahsettiğim Yargıtay kararının son kısmını okumak istiyorum müsaade ederseniz: “Borçların devri konusunda alınmış bir karar yok ise anılan il özel idaresinin aktiflerini ve alacaklarını devralan borçlardan da sorumlu tutulması gerekeceği, tüm bu araştırmalarla borçtan sorumlu tutulacak davada taraf ehliyetine sahip bir kurum veya kuruluş tespit edilemediği hâllerde borcun mahalle idari birimi olan il özel idaresindeki çalışmalardan doğan bir borç olması dikkate alındığında davanın İçişleri Bakanlığına yöneltilerek sonuçlandırılması gerekir.” diyor Yargıtay 22. Hukuk Dairesi. Bu konuyla ilgili Kamu Denetçiliğinin Ankara Valiliğiyle yapmış olduğu yazışmada da Ankara Valiliği zaten diyor ki: “Ankara İl Özel İdaresinin 30 Mart 2014 tarihinde 6360 sayılı Kanun’la tüzel kişiliğın sona erdiği ve ‘Personelinin -kanunun geçici 6’ncı maddesinde zikredildiği üzere- Yatırım İzleme Koordinasyon Başkanlığı, Büyükşehir Belediyesi, bağlı kuruluş ve ilçe belediyelerine devredilir.’ hükmü gereğince, biraz önce bahsettiğim 25 Mart 2014 tarih ve 80 sayılı Karar’la 391 işçinin Ankara Büyükşehir Belediyesi bağlı kuruluşu ve ilçe belediyelerine devredildiği, başvurusunun Karayolları Genel Müdürlüğünde 22 Kasım 2011 tarihinde göreve başlaması nedeniyle dosyasının mezkur idareden sorulmasının gerektiği belirtildi.” Bu personel, başvuru, kesinlikle Ankara Büyükşehir Belediyesine devredilmemiştir. Bir mağduriyeti vardır, kesinlikle bunu kabul ediyorum ama bu kanun gereği borçtan sorumluluk ve hukuki sorumluluk doğacağı hususunu Komisyonumuzun dikkate almasını rica ediyorum.

Teşekkür ediyorum efendim.

BAŞKAN – Buyurun Sayın Genel Müdür Yardımcımız.

MAHALLİ İDARELER GENEL MÜDÜR YARDIMCISI ABDULLAH DEMİR – Sayın Başkanım, gerek raportör hanımın açıklamaları gerekse Milletvekilimiz Atay Bey’in açıklamalarında da görüldüğü gibi, 6360 sayılı Kanun’un ruhundan da anlaşılan genel, özel dönem borç ve alacakların özel bir hüküm yoksa büyükşehir belediyelerine devriyle ilgili kanunun ruhundan anlaşılan genel bir hüküm var. Ancak, burada hem ödeme yapacak memurlar açısından bir huzursuzluk varsa hem de vatandaşın işini hızlandırmak babında, bu kanunun geçici 1’inci maddesinde özel idarelerden kalan personel ve diğer şeylerle ilgili devir, tasfiye ve paylaşırma komisyonlarının yetkili olduğu belirtilir. Bu durumda, süreci hızlandırmak anlamında belki devir, tasfiye komisyonunda bu konuda büyükşehir belediyesinin ödemesiyle ilgili bir karar alınıp süreç hızlandırılabilir diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Peki, teşekkür ediyorum.

Arkadaşlar, Üstat; burada yapılacak ödeme, özellikle Kamu Denetçiliği Kurumunun tavsiye kararına dayanacağı için oradan bir mesuliyet çıkmaz. Çıksa bile bu mağduriyet vatandaşa, personele, memurunuzla sirayet etmez. Ankara Büyükşehir Belediyesi olarak biraz alacağınıza şahin, borçlarınıza biraz şeysiniz; o hususta böyle bir kanaat de var kamuoyunda Asım Beyciğim. Bu hususta sizden biraz daha gayret bekliyoruz. O arkadaşların tedirginlik yaşamasına gerek yok, çok da büyük bir para değil

bahsedilen para. Bu intibakin bir an önce yapılması gerekir. Burada memura dönük Sayıştay inceleme raporlarına dayalı bir mağduriyet de yaşanmaz, tavsiye kararı var. İlgili kurum Meclis tarafından yasayla kurulmuş, kanunla kurulmuş ve bu hususta karar alma yetkisi bulunan bir kurum. Ombudsmanlık ya da Başdenetçilik ya da işte Kamu Denetçiliği Kurumunun kararlarına istinaden yapacağımız işlemlerden sorumluluğunuz olmaz, bunun arkasına saklanmamamız lazım. Bu mağduriyetin bir an önce giderilmesi gerekir ve bundan sonraki yazışmalarınızda da arkadaşlarımızın ikaz edilmesini özellikle rica ediyoruz. Daha ciddi, konunun da önemine binaen gerekçeli bir cevap...

Asım Beyciğim, Sayın Genel Sekreterim, ilave edeceğimiz bir şey var mı?

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ GENEL SEKRETERİ ASIM BALCI – Sayın Başkanım, teşekkür ediyoruz.

Komisyonumuzun kararına tabii elimizden geldiği kadar riayet edeceğiz her ne kadar içimize sinmese de. Yalnız şu husus var: Yani, geçmişe yönelik, on-on beş, yirmi yıl öncesine dayalı çok sayıda mağduriyet iddiaları var. Yani, bu emsal olacak, bütün bu... İşte, adam kaza yapmış Köy Hizmetleri zamanında vesaire falan, bütün bu mağduriyetlerin muhatabı Büyükşehir Belediyesi olacak bu almış olduğumuz kararlar.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Estağfurullah.

Şimdi, içiniz rahat olsun diye de söylüyorum yani bizim derdimiz birilerine, bir kuruma mağduriyet oluşturmak değil. Arkadaşlar, bu kurumların tamamı bizim. Ben de birkaç gündür Sayın Maliye Bakanıyla konuşuyorum bir hususta, bir yerin tahsisıyla ilgili. “Ya, herkes bizim malımıza göz dikti.” anlayışı vardı, geçmişte de bir bürokrat arkadaşla görüşmüştüm. Bahsedilen kurum Sosyal Güvenlik Kurumuna ait, il müdürümüz işgüzarlık etmiş Ruhi Beyciğim, Sosyal Güvenlik Kurumuyla hastaneler birleştiriliyor, devlet hastaneleri, içeride 2-3 tane lojman var “Bizim burada lojmanımız var, burayı ayırın.” demiş. İdare mahkemesi de bir karar vermiş “Bunlar ayrı tutulsun.” diye. Hastaneler birleştirdikten sonra gittik, ilgili bürokratla görüştük “Herkes bizim malımıza göz dikmiş.” diyor. Ya, verdiğiniz kurum da Sağlık Bakanlığı, Türkiye Cumhuriyeti’nin Sağlık Bakanlığı.

Şimdi, bunu il özel idare de ödese devletin bütçesinden çıkacak, siz de ödeseniz sizin bütçenizden eksilmiş olacak; her iki kurumda Türkiye Cumhuriyeti’nin kurumu. Biz Ankara Büyükşehir Belediyesinin de hizmetlerinden bu anlamda çok fazla bir mağduriyet oluşturacağımızı düşünmüyoruz. Bahsettiğiniz rakam öyle abartılı bir rakam da değil. Bunun süratlendirilmesi lazım, vatandaşın memnuniyetini öncelememiz lazım, daha sonrası kendi içimizde. Valiliğe aitse açarsınız davanızı “Bize ait değil.” dersiniz valilikten bunu tahsil edersiniz, açarsınız Karayollarına, hukukçularınız da var. Bu mağduriyeti siz telafi edin, inanmıyorsanız, içinize de sinmiyorsa açın davanızı ilgili kurumdan tahsil edin ama vatandaş mağdur etmeyelim bu hususta olur mu?

ANKARABÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 1. HUKUK MÜŞAVİRİ VEYSEL KAZAN – Başkanım, son bir şey ekleyebilir miyim, çok özür diliyorum.

BAŞKAN – Buyurun.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 1. HUKUK MÜŞAVİRİ VEYSEL KAZAN – Bu şekilde mağdur olan benim duyduğum, bildiğim çok fazla sayıda başvuru var. Bu konuda yüksek Komisyonunuzun da yön göstermesi açısından valiliklerin devir, tasfiye ve paylaşırma komisyonlarının bu konuda çalıştırılması konusunda bir cümleye de yer verilirse bütün kamu idareleri açısından, belediyeler açısından bir yön göstericilik olur diye düşünüyorum.

Saygılarımla.

BAŞKAN – Hayhay. Arkadaşlarımız bahsettiler. Sayın Genel Müdürümüzden de duydum, söylediler.

ANKARA BÜYÜKŞEHİR BELEDİYESİ 1. HUKUK MÜŞAVURU VEYSEL KAZAN – Evet, aynı yönde efendim.

BAŞKAN – Bu devir tasfiye komisyonları da oturup bu hususta bir karar alırlarsa bu işin süratlenmesi adına daha yararlı olur ama demin de söyledim yani ilgili kurumlar kendi aralarında bunu ihtilaf hâline getirsinler, buna bir itirazımız yok ama vatandaşla bu işi ihtilafa dönüştürdüğümüzde Allah korusun, adam hayatını kaybediyor, yıllarca mahkeme kapılarında ya da işte ilgili kurumlar arasında gidip geliyor. Bu da vatandaşın ülkesinden, devletinden, hükümetinden, hatta belediyeden de memnuniyetsizliğine sebebiyet veriyor. Eminim ki siz de bunu arzu etmezsiniz.

Evet, teşekkür ediyoruz. Bu husus da anlaşılmıştır.

Kamu Denetçiliği Kurumunun 2015/4912 şikâyet no.lu başvurusuyla ilgili verdiği tavsiye kararı hakkında bilgi vermek üzere sözü Kamu Denetçisi Yahya Akman Bey’e veriyorum.

Buyurun Sayın Akman.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Kamu Denetçiliği Kurumunun vermiş olduğu bu kararlar ilgili mevzu da gerçekten enteresan bir konu. Yani, başka hadiseler de emsal teşkil edebilecek nitelikte. İdarenin veya idarecinin yapmış olduğu bir yanlıştan dolayı vatandaşın mağdur edilmesi durumu söz konusu.

Hadise şu: Çanakale ili Yenice ilçesinde veraset yoluyla Hanife Yaman isimli bir vatandaşımıza 2006 senesi içerisinde bir gayrimenkul intikal ediyor ve bu intikal sırasında vatandaşımız gidip o sırada veraset ve intikalden doğan harcı yatırıyor. Buna ilişkin makbuz da var, idarenin bunun ödenmediğine dair herhangi bir iddiası da söz konusu değil. Daha sonra 2015 senesi içerisinde o gayrimenkulle ilgili yeni bir işlem yapılması durumu söz konusu olduğunda, idare bu harcı tekrar yatırılması gerektiğini iddia ediyor. Mesele de şuradan kaynaklanıyor: O gün kamuda görevli olan tapu memuru olan kişi bunu aldığı hâlde kendi zimmetine geçiriyor ve mükerreren vatandaş bu harcı ödemek zorunda kalıyor. Nitekim, kurumumuzun bunu görüştüğü sıralarda da bu kişi cezaevinde yani işlemiş olduğu suçlar nedeniyle cezaevinde. Vatandaş tabii işlemi yürüsün diye ikinci defa bu harcı yatırmak zorunda kalıyor. Bu konuda idarenin bir kabulü de söz konusu. Zaten mükerrer yatırdığına dair bir şey de söz konusu.

Şimdi, malumunuz olduğu üzere, hem hukuki anlamda kişi bunu iddia ettiği zaman mahkeme yoluyla, başka bir yolla yeniden tahsil etme imkânına sahip. Devletin bu konuda uygulaması mümkün olan uzun uzadıya prosedürlerden de söz etmek mümkün, rücu hakkından vesaire ama vatandaş açık ve net bir şekilde “Ben bunu mükerrer ödedim. Bana bu paranın iade edilmesi lazım.” diyor ve hem kanunun, hukukun açık hükümleri hem de hakkaniyet buradaki vatandaşın haklı olduğunu gösteriyor ama dediğim gibi, maalesef vatandaş 2 defa ödemiş olduğu hâlde idare buna ödemediği bu harcı ödemiyor, mükerreren ödemek zorunda kalıyor. Bizce bu mağduriyetin mahkeme yoluna vesaire gitmeden telafi edilmesi gerekir. Burada kamuya da herhangi bir zimmet vesaire yani bunu yaptıran kişilere çıkma durumu da söz konusu olmaz. Devlet, eğer bu konuda bir usulsüzlükten bahsediyorsa zaten kendi memurunu yargılayıp ondan bunu tahsil edebilecek -ki bunun gibi anlaşılan birçok işlemle ilgili usulsüzlük yapmış bu söz konusu memur- ve bununla ilgili hakkını onun nezdinde arayabilecek durumda ama burada vatandaşın arada mağdur edilmemesi gerekir diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Evet, Tapu Kadastro Genel Müdürlüğünden Teftiş Kurulu Başkanı Yener Karataş...

TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEFTİŞ KURULU BAŞKANI YENER KARATAŞ – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerimiz, Kamu Denetçiliği Kurumu üyeleri, uzmanları ve diğer kamu kurumlarının temsilcileri; Tapu ve Kadastro Genel Müdürlüğü olarak hepinizi saygıyla selamlıyorum.

Toplantımızın başlangıcında da bahsedildiği üzere, bir koordinasyonsuzluktan kaynaklanan sorunlarla bu noktaya gelmiş durumdayız. Biz bu konu geldikten sonra kurum olarak Sayın Genel Müdürlüğümüzün başkanlığında yaptığımız toplantı sonucunda şöyle bir karar aldık: Kamu Denetçiliği Kurumundan gelen bu tür taleplerin Teftiş Kurulumuzun süzgecinden geçmesi noktasında bir karar aldık çünkü bu konu Kamu Denetçiliği Kurumundan kurumumuza intikal ettirildiğinde genel evrak tarafından ana hizmet birimlerimizden bir tanesine gönderilmiş olup onlar da bölge müdürlüğüyle yazışmalar noktasında -ben detaylı bir şekilde inceledim- eksik bilgilendirmeler ve yanlış yorumlamalar sonucunda bu noktaya gelinmiş olduğunu görmüş durumdayız.

Tabii, sayın kamu denetçimizin de açıkladığı üzere, bir 2006 yılında yapılmış olan intikal ve taksim işleminde işlemi yapan memurumuzun tapu harcı noktasında zimmetine bir geçirme olayı var. Artık zimmet midir, irtikap mıdır onu artık yaptıracağımız soruşturma sonucunda ortaya çıkartacağız. Buradaki tapu harcının resmî olarak tahsil edildiği noktasında bizde herhangi bir kayıt yok.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Burada belgeler var.

TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEFTİŞ KURULU BAŞKANI YENER KARATAŞ – Onlar tahsilat makbuzları çünkü tapu harçlarının vergi dairesine ve ilgili bankalara yatırılması gerekir. Bunun ilgili vergi dairesine veya mal müdürlüğüne veya ilgili Halk Bankası gibi, Ziraat Bankası gibi kamu kurumlarının bankalarına yatırıldığına dair herhangi bir dekont yok fakat ne kadar harç ödemesi gerektiği yönünde Tapu Müdürlüğünde bir dekont yazılır, onu gidip yatırması lazım. Onun yatırıldığına dair bizde bir şey yok. Bundan dolayı da...

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Bu ne numarası o zaman?

BAŞKAN – İlgiliye böyle bir makbuz veriliyor.

TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEFTİŞ KURULU BAŞKANI YENER KARATAŞ – Tahsilat için verilmiş bir makbuzdur büyük olasılıkla.

Tabii, daha sonra aradaki raporda birçok işlemler var ama esas sorun, 2006 yılındaki intikal ve taksim işlemindeki tapu harcının tahsil edilmemesinden kaynaklanan sorun. Esas sorun, 2006 yılındaki intikal taksim işlemidir. Ondan sonra bu arkadaşımız, Hanefi Yaman birçok işlemler yaptırmış, o işlemlerde bir sorun yok esasında fakat 2015 yılında bir işlem daha yapıyor, o sırada bizde bunun daha önceden harcı alınmadığından dolayı tapu kütüğünün beyanlar hanesine bizim “Şu işlemden dolayı harç eksikliği vardır.” gibi bir not düşülüp bu vatandaşımız geldiğinde, 2006 yılındaki işleminden harç eksikliğinden dolayı bunun tahsilatı noktasına gidilmiş. Tabii, tahsilatları Yenice Mal Müdürlüğü yapmış. Mal müdürlüğüne gönderildiğinde vatandaşımızın ödemesi gereken 2.800 lira civarında bir tapu harcı ama mal müdürlüğümüz maalesef faizlerini de işleterek 5.686 lirası faiz olmak üzere yani gecikmeden dolayı olmak üzere 8.564 lira tapu harcı tahsil etmiş ve ondan sonraki işlemleri de sürece girmiş. Vatandaşımız gerçekten burada ödemiş olabilir ama resmiyete geçmemiş noktasında bir sıkıntımız var. Büyük olasılıkla da, bizim tahminimize göre o zamanki memurumuz, zaten Kamu Denetçimizin de açıkladığı üzere, bu tür eylemlerinden dolayı daha önce de birkaç tane soruşturma geçirmiş ve cezai işlemler de yapılmış hakkında zaten. Bu olayda da büyük olasılıkla işlemi yapmak için vatandaşlarımızın bilgisizliğinden yararlanarak... Çünkü tapu harçlarının mal müdürlüklerine, vergi dairelerine veya bankalara yatırılması gerekir. Büyük olasılıkla elden almış. Bunu ne kadar aldığımız da belli değil. Tahsilat makbuzunda ne kadar ücret yazdığını bilemiyorum çünkü Tapu Müdürlüğü ilgili yerlere gönderirken bir tahsilat makbuzu verir, büyük olasılıkla da odur diye düşünüyoruz. Sayın

Başkanım, biz konuyu bu noktaya geldikten sonra tabii, bizim ana hizmet birimiz bazı bilgiler vermiş Kamu Denetçiliği Kurumuna, bölge müdürlüğümüz vermiş. Karar geldikten sonra da ilgili vatandaşımıza bilgi de verilmiş fakat Kamu Denetçiliği Kurumumuza bilgi verilmemiş. Çünkü tapu işlemlerinden doğan zararlardan dolayı hazinenin Medeni Kanun'un 1007'nci maddesine göre kusursuz sorumluluğu var. Bu kusursuz sorumluluk vatandaşımızın uğradığı zararı tazmin ederek mahkeme kararıyla alabiliyor, biz ondan sonra da dönüyoruz, bunun sorumlusu kimse de ondan rücu ediyoruz. Bu yalnız bizim yapacağımız bir incelemeden sonra ortaya çıkacak. Biz bu konuyu çok önemsedik ve idare olarak da gerekli tedbirlerimizi aldık, vatandaşımızın mağduriyeti noktasında da ne gerekiyorsa da yapacağız.

BAŞKAN – Şimdi, burada dekont numaraları veriliyor. Size bunlar intikal etti mi bilmiyorum.

KAMU DENETÇİSİ YAHYA AKMAN – Efendim, zaten sahteymiş. Zaten bizim de onun üzerine, sahte verilmiş vatandaşa.

TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEFTİŞ KURULU BAŞKANI YENER KARATAŞ – Yalnız, biz de resmî olarak bu, o zaman 2016 yılında harçların yatırıldığına dair...

(Bu bölümde ses kaydı olmadığından tutanak tutulamamıştır)

ATAY USLU (Antalya) – Burada yevmiye defterine bu satış önce işlenmiş mi?

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU TEMSİLCİSİ HÂKİM DUDU KAYA – Şimdi, şikâyetçimiz bizim murisinden intikal eden taşınmazların işlemlerini yaptırmak üzere diğer mirasçılarla birlikte tapuya geldiklerinde miras taksim sözleşmesi ve miras taksim sözleşmesi gereğince düzenlenen resmî senede göre taksim işlemleri yapılıyor. Ancak, bu resmî senedin tapu siciline göre yevmiye defterine kaydedilmesi lazım.

ATAY USLU (Antalya) – Tapu örneği veriyorlar mı?

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU TEMSİLCİSİ HÂKİM DUDU KAYA – Evet.

Bu resmî senet yevmiye defterine kaydedilmiyor. Şikâyetçiden bir masraf alınıyor, hatta çoğu işlemde buna ilişkin makbuz da veriliyor ama sahte makbuzlar, yevmiye defteri ile makbuzlardaki numaralar birbirini tutmuyor. Zaten bu kamu görevlisiyle ilgili Çanakkale Yenice'de aynen bu tür 150-200 tane başvurunun olduğunu söylüyor Bursa Bölge, onunla ilgili araştırmalar var.

ATAY USLU (Antalya) – O ayrı. Vatandaşın eline bir tapu belgesi veriliyor mu?

KAMU DENETÇİLİĞİ KURUMU TEMSİLCİSİ HÂKİM DUDU KAYA – Tabii, ellerinde tapu var.

Sonuçta, şimdi, şu noktada idarenin iddiaları hayatın olağan akışına aykırı. Eğer masrafları almamış olsalardı miras taksimine ilişkin hiçbir işlemi tapu yapmazdı ve miras taksim işleminin sonucunda düzenlenen tapuları da mirasçılara tek tek vermezdi.

BAŞKAN – Peki, Hâkime Hanım, teşekkür ediyoruz.

TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEFTİŞ KURULU BAŞKANI YENER KARATAŞ – Şöyle açıklama yapayım ben.

ATAY USLU (Antalya) – Bir şey sorabilir miyim ben?

TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEFTİŞ KURULU BAŞKANI YENER KARATAŞ – Tabii, tabii, ben açıklayacağım şimdi efendim. Yevmiye defterine alınma yok.

ATAY USLU (Antalya) – Harçların Maliyeye yatacağına dair bir kanun mu var, yönetmelik mi var?

TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEFTİŞ KURULU BAŞKANI YENER KARATAŞ – Tebliğ var efendim.

ATAY USLU (Antalya) – O zaman benim kanaatim şu: Bir tebliğ varsa yani vatandaşın o tebliği bilme zorunluluğu yok. Maliyeye gittiği zaman, ben herhangi bir daireye gittiğim zaman bununla ilgili bir harç var, orada da yatırabiliyoruz. Ki ortada bir makbuz var, o makbuzla ilgili çok sayıda işlem yapılmış. Orada bulunan tapu müdürü de bunu biliyordur, o makbuz orada ne için kullanılıyordu, onu biliyordur netice itibarıyla. Dolayısıyla, hani orada organize suç da olabilir vesaire ama vatandaş onu bilmeyebilir. Vatandaş harcı yatırmış, belgesini almış, o saatten sonra onun yaptığı işlem doğrudur.

BAŞKAN – Sayın milletvekilimizin de bahsettiği gibi, arkadaşlar, “Kanunu bilmemek mazeret değil.” derler. Bu, Ceza Kanunu’nun temel prensiplerinden bir tanesidir ama tebliği bilme mecburiyeti söz konusu değil, vatandaşa böyle bir zorlayıcı mesuliyet, sorumluluk yüklememiz doğru değil, bir.

İkincisi, tapuyu vermişsiniz. Şimdi, tapuyu verdikten sonra, tapuya güven esas da olduğundan bunun artık savunması yok. İlgili memurunuzdan, hatta ilgili müdürünüzden, orayı gözetmekten, sevk ve idare edilmesinden mesul olan müdürünüzden bunun, bu mağduriyetin giderilmesini talep edebilirsiniz; hukuki açıdan söylüyorum, tazminat yönünden söylüyorum. Bunu uzatmanın âlemi yok Sayın Başkanım.

Tapuyu vermeseydiniz ilgiye, “Şu şu işlemleri de yap, gel.” deseydiniz belki bu tartışma konusu olabilirdi, mahkemeye intikal etmesi gereken bir konu da olabilirdi. Tapu verilmiş vatandaşın eline.

TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEFTİŞ KURULU BAŞKANI YENER KARATAŞ – Şimdi, Başkanım, şöyle: Sayın vekilimizin sorduğu gibi, burada usulsüzlükler de var. Yevmiye defterine alınmakla haklar ortaya çıkar esasında. Resmî senette 1731, yevmiye defterine baktığımızda başka bir işlemin yevmiyesi çıkıyor yani burada farklı bir işlem çıkıyor.

ATAY USLU (Antalya) – İkinci bir yevmiye defteri var o zaman.

TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEFTİŞ KURULU BAŞKANI YENER KARATAŞ – İkinci bir yevmiye defteri yok. Sahtecilik ve dolandırıcılık gibi bir nokta da var esasında.

Şimdi, yalnız, Başkanım şöyle bir şey var: Bizim tapu sicilinden doğan zararların karşılanması gibi, 1007 gibi bir sorumluluğumuz var. Çünkü bu sorumluluk, buradaki zarar 8 bin lira o kadar önemli bir şey değil fakat bizde şöyle zararlar da meydana geliyor. Biz bu idaremizin uygulamalarında... Çünkü bu olayın tarafı esasında Maliye hazinesi. Bu ödenen tazminatlar bir şekilde Maliye hazinesine gidiyor, bizim öyle bir şeyimiz yok. Ama şöyle bir durum var: Bu tür olaylarda yani usulsüzlüklerde sahte vekâletnamelerle, sahte nüfus cüzdanlarıyla gerçek olmayan kişilerin gayrimenkulleri de satılabilir. Bu rakamlar bugün 1 trilyon, 2 trilyon gibi rakamlarla da karşı karşıya gelebiliyoruz. Buradaki rakam o kadar önemli değil. Biz buralarda konunun kesinlikle yargı kararıyla çözülmesi noktasındayız ama biz bu konuyu... Buradaki konu farklı biraz daha çünkü harç konusu. Harç konusunu çözmek için biz zaten idari bir incelemeyi, müfettiş incelemesini başlatıyoruz şu anda. Vatandaşın mağduriyeti en kısa sürede çözülecek diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – Sevgili Başkanım, ipe un sermenin âlemi yok. Tapu vermeyecektiniz. Tapuyu verdiniz mi? İlgili müdürünüz tapuyu verdi mi, imzaladı mı? Bitti işlem, devletin sorumluluğu. Tamam, bitti. Ben hukukçuyum. Buna mazeret üretmenin manası yok ki. “Efendim, bir de mahkeme kararı alsınlar da... Rakam yüksek olsaydı...” Rakam yüksek olsa bile tapuyu veriyorsunuz. Oradaki müdüre diyeceksin ki, sevk ve idareden sorumlu olan, hemen yakasına yapışacaksın hem cezai hem hukuki. “Ben bir de bunu yargılayayım da ondan sonra vatandaşın mağduriyetini gidereyim.” diyemezsiniz.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – O memur devam ediyor değil mi memurluğa?

TAPU KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEFTİŞ KURULU BAŞKANI YENER KARATAŞ – Hayır, hayır.

BAŞKAN – Müdürünüz devam ediyor mu?

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Zaten müdür vekili aynı zamanda aynı kişi.

BAŞKAN – Vermiş adam tapuyu. “Yani ileride suç işler misin, işlemez misin?” Her gittiğimiz resmî dairede müdüre bunu mu soracağız ya da vekâleten bakan arkadaşına bunu mu soracağız? “İleride bir ihtilaf olur mu, olmaz mı? Sen kaçarsın, göçer misin? Yevmiyeye de bir bakayım, defter doğru mu, değil mi?” Biz bunu bilemeyiz, vatandaş bunu bilemez. Burada mazeret üretmenin bir manası yok. Bu, mağduriyet. İlgili kurum da incelemiş, siz de savunmanızda ciddi bir gerekçe sunamıyorsunuz. Bu mağduriyet giderilecek.

ATAY USLU (Antalya) – Hatta burada birden fazla suç işlendiği için Başkanım, tapu il müdürü de Genel Müdürlük de sorumludur cezai olarak, gerekli denetimleri yapmadıkları için.

BAŞKAN – Tapuyu veriyorsunuz.

TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEFTİŞ KURULU BAŞKANI YENER KARATAŞ – Şimdi, Sayın Vekilim, şöyle bir şey: Bizim TAKBİS döneminde, şu anda, 2007’den sonra bu tür olayların olması mümkün değil çünkü bilgi sistemleri noktasında böyle harçların Maliyede yatırıldığını görmedikten sonra mümkün değil, işlemler yürümüyor zaten elektronik sistem üzerinde. Bunların tedbirlerini aldık.

BAŞKAN – Yani sizin çalıştırdığınız eleman bir mağduriyete sebebiyet vermiş, bundan kurum sorumlu.

TAPU VE KADASTRO GENEL MÜDÜRLÜĞÜ TEFTİŞ KURULU BAŞKANI YENER KARATAŞ – Evet, kurum sorumlu efendim.

BAŞKAN – Tamam, o zaman bunu süratle giderelim.

İSMAİL AYDIN (Bursa) – Vatandaş yönetmeliği bilecek ama memurun hiçbir sorumluluğu olmayacak.

BAŞKAN – Yani kaldı ki Kamu Denetçiliği Kurumu bir karar verdikten sonra bunu geciktirmenin de bir manası yok. Bir zarar oluşmuyor, size veya ilgili ödemeyi yapacak kişiye de bir zarar oluşmuyor. “Tavsiye kararı var, ben bu gerekçeyle ödedim. Mahkemeleşmek, vatandaşın mağduriyetini, bizim de bir sürü mahkeme masrafı ve vekâlet ücreti ödememize sebebiyet verecekti. Bu şekilde düşünerek, kurum menfaatini öne alarak yaptık.” dersiniz bir mesuliyetiniz de olmaz. Sayıştayın da böyle bir şey çıkaracağını zannetmiyorum, aynı şey sizin için de geçerli.

Arkadaşlar, son konuya geldik. Kamu Denetçiliği Kurumu 2016 Yıllık Raporu’nda Yükseköğretim Kurulunun kurumun bilgi ve belge edinme taleplerine olumlu yaklaşmadığı belirtilmiştir. Konuyla ilgili Sayın Denetçimiz Arif Dülger Bey’e bir söz vereceğim, daha sonra da Profesör Doktor Metin Topcuoğlu’na.

YÖK üyemiz; hoş geldiniz.

İrtibat kurma anlamında, Sayın Hocam, belki yeni olduğunuz için arkadaşlar sizi bilgilendirmemişlerdir, sorumluluk sahibi, bu işi çözebilecek mevkideki bir arkadaşı davet etmemizin gerekçesi budur.

Buyurun Sayın Denetçi.

KAMU DENETÇİSİ ARİF DÜLGER – Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Az önce arz ettiğim konuları çok kısa bir şekilde özet yapmak istiyorum. YÖK Başkanlığıyla yapılan yazışmalar incelendiğinde meselenin üç noktada toplandığını burada arz etmiştim. Bilgi ve belge taleplerine ya otuz gün içinde cevap verilmediği veya geç cevap verildiği... Bizim kanunumuz gereği Kamu Denetçiliği Kurumunun istediği bilgi ve belgelere otuz gün içinde cevap verilmesi gerekiyor. Bizim verdiğimiz örneklerde neredeyse üç ay, beş ay sonra tenkitli yazılarımıza rağmen cevaplar

verildiğini görüyoruz. Bazı bilgi ve belgelerde eksik ve çok kısa açıklamalarla yetinildiğini ve ilgili kurumlardan gelen cevapların eklenerek yazının gönderildiğini arz etmiştim. Asıl problemimiz budur yani YÖK'te gerçekten muhatap bulmakta sıkıntılarımız var. Biz vatandaşların şikâyetlerini Meclis adına denetlediğimiz için Meclisin yüce iradesine uygun bir biçimde yazışmalarımıza zamanında ve doyurucu cevaplar verilmesi gerektiğini söylüyoruz ve bu konuda da Kamu Denetçiliği Kurumundan gelen yazıların, bilgi, belge istemlerinin cevaplandırılması noktasında YÖK nezdinde üst düzey bir sorumlunun belirlenmesinin yararlı olacağını düşünüyoruz.

Benim söyleyeceklerim Başkanım, bu kadardır özetle. Sayın Başkanlığımıza da yazışmalarla ilgili bir dosya arz ettik, uzmanımız arz ettiler yani hangi yazıları ne zaman cevap verilmedi, nasıl eksik verildi; dosyalarımıza girdi herhâlde, sizlere arz ettik.

Teşekkür ediyorum.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Aynı zamanda hukuk işlerinden sorumlusunuz galiba.

YÖK ÜYESİ PROF. DR. METİN TOPCUOĞLU – Evet Sayın Vekilim.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – En üst düzey yetkili gelmiş.

YÖK ÜYESİ PROF. DR. METİN TOPCUOĞLU – Sayın Başkanım, değerli milletvekillerim, çok değerli hazırım; sizi temin ederim bundan sonra bu sıkıntıların giderilmesiyle ilgili elimizden gelen gayreti göstereceğiz. Çocuklarımızın işi, halkımızın işi, bu noktada asla bir mazeret üretme çabası içerisinde olmayız. Kendim de bu birimin başında sorumluluk almış bir kişi olarak -aynı zamanda Genel Kurul üyesiyim de- gelen hiçbir görüşme talebine veya telefonlara bakmamazlık ya da reddetmek gibi bir durumumuz olmadı; bunu, kurum içinden de eğer soruşturma ya da araştırma imkânınız olursa temin etmek mümkündür. Kendi çocuklarımızın meselesini, hiç şüphesiz, önemsiyoruz ve yeterli bilgi, belge, işlemlerini yapma gayreti içerisinde olduğumuzu gönül rahatlığıyla söyleyebiliriz. Ha, başarılı mıyız? Bu noktada elbette sıkıntılar var ki sizlere de intikal etmiş. Bu sıkıntıların en önemli sebeplerinden biri kamuoyunda bir algı olarak YÖK'ün sanki üniversitelerimizin tepesinde bir kamu tüzel kişisi gibi algılanması, onları her zaman tedip edecek, çekidüzen verecek bir kurum gibi algılanması maalesef... Mevzuatımız gereği malumunuz, Yükseköğretim Kurulu üniversitelerimizin üzerinde bir denetim ve koordinasyon kurumu. Her bir üniversitemiz apayrı bir kamu tüzel kişisi. Dolayısıyla, oradan gelen cevaplara müdahale etmemekle ilgili sıkıntımızın dayanağı bu temel sorundan kaynaklanıyor ancak inandığımız, bildiğimiz problemlerle ilgili bizzat rektörler de iletişime geçerek bu sorunları çözmek için gayret edeceğimizden hiç şüpheleniz olmasın.

Denklikle ilgili meseleler bizim en fazla sıkıntılarımızı oluşturan sorunlarımız ancak bununla ilgili sorun sahiden de artık denklik konusu geçmişten de ticareti yapılan bir alan, eğitim sorunu olması itibarıyla mobilitenin giderek artması, çok sayıda denklik talebiyle karşılaşmamıza sebep oldu, bunların içerisinde sağıktan hukuka, mühendisliğe kadar her bir alan var. Özellikle de ticaretinin yapıldığı, sahte bilgi, belgelerin yapıldığı bir ortamda çok ciddi bir incelemenin gerektirdiği herhâlde hepimizin malumlarıdır. Bunu eksiksiz yapabilmek için, gereğiyle yapabilmek için, özellikle sağlık gibi alanlarda hepimiz belki de o kimselerin önüne gidip teslim olacağız. Bu sebeple, fiili bir zorluğun olduğunu ben paylaşmak isterim.

Bu görevi gereği gibi yapmak noktasında tavsiyelerinize, telkinlerinize uyacağımızdan hiç hiç şüpheleniz olmasın. Dosya, bilgi, belge yok. Ben arkadaşlarımız getirdiklerinde onların hepsini inceleyeceğim ve gerekli, varsa eksikliklerimiz vesaire bunların hepsini de telafi etmeye gayret edeceğim.

Onun dışında yapacağımız bir şey varsa veya somut bir şeyler varsa bildiklerimi paylaşmaya hazırım efendim.

Saygılar sunuyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

YÖK ÜYESİ PROF. DR. METİN TOPCUOĞLU - Ben teşekkür ederim efendim.

BAŞKAN – Buyurun Atay Bey.

ATAY USLU (Antalya) - Ben tabii, muhatap bulamama ve kabul etmeme durumunu kabul etmiyorum. Kamu Denetçiliği Kurumunun beraberinde yasamanın, yasanın, Meclisin bu hususta ciddiye alınmadığı noktasında bir fikir ortaya çıktığını düşünüyorum ki bu da bürokratik vesayet örneğidir diye düşünüyorum. Bu tür konulara cevap verilmemesi veya ek süre istenmemesi durumunda yaptırım uygulanması konusunda ben yasal bir düzenleme yapalım derim.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) - Benim de teklifim Hocam. İletişim ve muhataplık oluşturulduğunda Yükseköğretim Kurulu bu kamu bürokrasisinin aşılması konusunda çok örnek bir kriz yönetti. Kapatılan üniversitelerin öğrencilerinin mağduriyetlerinin giderilmesi konusunda direkt Meclisi muhatap alan kamu kuruluşlarından biriydi. Diğer kamu kuruluşları da keşke benzeri konuları öyle yapabilseydi. O öğrenci mağduriyetlerinin interaktif çözümüyle alakalı Meclis kurumuna gelen şikâyetleri direkt çözdüler orada Hocam. Elbette ki yasal düzenlemeler gerekli, en iyi yasa bile olsa zihniyeti dönüştürmeden yasalar sıkıntılı. O sebeple, ben, Sayın YÖK üyemizin samimi yaklaşımını gerçekten takdirle karşıladım.

ATAY USLU (Antalya) - Yok, ben şahsi olarak söylemiyorum, kurumsal açıdan bunu söylüyorum, yoksa şahsi olarak herhangi bir şeyimiz yok. Bütün kurumlar Kamu Denetçiliğinden gelen talepleri hemen muhatap alarak kabul etmeli ve zamanında cevap vermeli, gerekiyorsa ek süre istemeli, eyvallah ama ek süre istemeden olayı görmemek bence büyük bir suç olarak görüyorum yani herhangi bir kabahat filan değil, suç olarak görüyorum, yaptırıma bile bağlanması gerektiğini düşünüyorum.

BAŞKAN – Hocam, tekrar bir söz talebiniz var.

Buyurun.

YÖK ÜYESİ PROF. DR. METİN TOPCUOĞLU - Sayın Başkanım Teşekkür ederim.

Sayın milletvekillimizin eleştirisinden hissedar olduk, bu anlamda da bir hususu önemli olduğu için paylaşmak lazım.

Sayın milletvekilim, bir başkan vekilimiz saat gece ikiye, üçe kadar gelen maillere cevap verdi. “Muhatap bulunamıyor.” noktası eğer somut bir şey değilse ben haksızlık olarak görürüm ama bunu samimiyetle, kurumun içinden birisi olarak söylüyorum. Ha, zaman zaman telefonlar geliyor, vesaire. Ya, bir vatandaşımız yarım saat, kırk beş dakika kendi derdini anlatmaya çalışıyor efendim. Şimdi, eğer birazcık da orada çalışan insanlara hak verilmezse diğer işlerin aksaması gibi bir eleştiri, sıkıntı, vesaire... Bunu zatîlileriniz, gelen misafirlerden, yoğunluklardan en iyi bilenlerdensiniz. Ama ben bu noktada da yine hiç şüphesiz paylaşacağım bu eleştiriyi. Muhatap bulma noktasında, ulaşma noktasında çözümler noktasında buna kişisel olarak da bunu bir sorumluluk, bir vebal olarak gördüğümüz için aynı zamanda başımız üzerine her şeyi yapmaya hazırız efendim.

Tekrar Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet Hocam, çok Teşekkür ediyorum.

Öncelikle Kamu Denetçisi arkadaşlarımızın da memnuniyet ifadelerini buradan duydum, şahit oldum, önemli olan muhataplık. Her iki tarafın da gayreti öğrencilerimizin ya da YÖK’te çalışan, memurundan öğretim görevlisine varıncaya kadar, arkadaşların kendileriyle alakalı şikâyetlerine muhatap bulabilmeleri. Kamu Denetçiliği Kurumu da Meclis adına bu faaliyeti sürdürüyor ve o arkadaşlarımız da bu vatandaşların mağduriyetini... Ola ki kurum taassubu olabilir, sizin görmediğiniz eksiklikleri görmüş olabilirler, fark etmiş olabilirler; bunu sizinle paylaşabilmek, bir muhatap bulabilmek maksadyla dile getiriyorlar. Bütün kurumlar bizim ülkemizin, devletimizin, milletimizin

kurumlarıdır. Milletın memnuniyeti esas olmalıdır ama devletimiz de burada yıpratılmadan, haksız eleştirilere muhatap olmadan; sizler de kamu görevlileri de herhangi bir mağduriyet yaşamadan vatandaşın memnuniyetini en üst noktalara ne kadar taşıyabiliriz? Hepimizin gayreti budur. Burada arkadaşlarımızın dostane eleştirileri yanlış da anlaşılmasın, kimseye bizim kastımız söz konusu olamaz, böyle bir niyetimiz de söz konusu değil.

Şimdi, ayrıca söz almak isteyen arkadaşlarımız var mı?

KAMU DENETÇİSİ HÜSEYİN YÜRÜK – Başkanım müsaade ederseniz.

BAŞKAN – Buyurun.

KAMU DENETÇİSİ HÜSEYİN YÜRÜK – Başkanım, size ve diğer milletvekillerimize çok teşekkür ediyoruz. Bizim kurumun tarihinde tarihî bir gün oldu, tarihî bir an oldu. Bu birlikteliğimizin böyle biraz, toplantı sadedinde değil de ben buradaki bütün kurum üyelerini, mensuplarını Kurumumuzda da ağırlamayı, karşılıklı diyalogu ve iletişimi artırmayı arzularız. Bu vesileyle bu davetimi sizin huzurunuzda yapmak istiyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Başka söz talebi var mı arkadaşlar?

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Müsaadenizle Sayın Başkanım.

BAŞKAN – Buyurun.

RUHİ ERSOY (Osmaniye) – Bugün ben de az önce Yahya Bey'e onu söyledim. Yani milletvekilliğinde ikinci yılınızı yaşıyoruz, değişik komisyon üyelikleri yapıyoruz. İlk kez, milletimiz adına, Kamu Denetçiliği adına kurumların bir araya gelerek meselelerini müzakere etmesine tanık olmaktan ve Meclisin buna irade koymasından dolayı büyük bir haz aldım. Benim için de çok anlamlı bir toplantı oldu. Ben de bu komisyonu oluşturanlara ve bu Komisyon Başkanlığı şahsında bu iradeyi ortaya koyan ombudsmanlık kurumuna ve değerli bürokratlara, katılımcı üyelere sonsuz teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet arkadaşlar, ayaklarınıza sağlık, her birinize, hem şahsınıza hem de kurumlarınıza teşekkür ediyoruz.

Komisyon üyesi arkadaşlarıma toplantıya zamanında geldikleri için ben de ayrıca katkılarından dolayı da her bir arkadaşıma ayrı ayrı teşekkür ediyorum. Verimli bir toplantı oldu. Müsaadeniz olursa bir kararı da hemen oylayıp gidelim.

Karma Alt Komisyonumuz çalışmalarını tamamladı.

Karma Alt Komisyonu çalışmalarının bir raporla karma komisyona sunulmasını oylarınıza sunacağım: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Yarınki toplantıyı da bu şekilde tamamlanmış olduğundan dolayı iptal ediyoruz.

Değerli katkılarından dolayı tüm komisyon üyelerine, kamu denetçilerine, kamu kurum ve kuruluşlarının değerli temsilcilerine, katılımcılara ve burada bize hizmet eden, bu hizmeti sunan bütün arkadaşlarıma, komisyon üyesi ve memurları olmak üzere teşekkür ediyorum.

Hepinize iyi günler diliyorum.

Kapanma Saati: 13.43